

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11 pól do 3-iej po południu.

Za swobodę skłopotów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-iej.

Opłata pocztowa wliczona w cennik.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!
Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5-13-80

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40 bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w teście gr. 50, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatne. Ogłoszenia tabelaryczne 50 o proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-cioszpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Reakcyjny postęp

Dziwna rzecz, jak ludzie lubią się oszukiwać, jak lubią stroić się w obce piórka i pozować nie raz na coś, co jest wprost zaprzeczeniem ich charakteru i istoty.

Gdyby ktoś, niezający dokładnie Europę, chciał wyrobić sobie zdanie o jej dzisiejszych stosunkach i dążnościach na podstawie oficjalnej prasy poszczególnych krajów, — musiałby niechybnie dojść do przekonania, że sztandar postępu ludzkości spoczął dziś w rękach Mussoliniego, Hitlera, Schuschnigg czy naszych domorosłych przedstawicieli tego kierunku, jak pp. Car, Miedziński, Radziwiłł i Lewin. Oni to dzisiaj przeciwstawiają się zacofanemu „ginącemu światu” demokracji — oni wzięli na siebie trud zaspokojenia tęsknot mas do stworzenia nowego porządku, — oni reprezentują nowoczesność i postęp.

Powtarzają to tak często, tak uporczywie, — wszędzie — w prasie, w parlamencie, w mowach wygłaszanych z okazji co raz częściej nadarzających się uroczystości narodowych, — że powoli zaczynają sugerować wiarę w ten paradoks przeciętnemu niekrytycznemu obywatelowi, a mam czasem wrażenie, że zdołali ją już zasugerować w zupełności sobie samym. Nie mogę bowiem wytłumaczyć sobie inaczej tupetu i pewności, z jaką deklamują o swoim postępie i o zacofaniu stronnictw i ludzi walczących o równość polityczną i sprawiedliwość społeczną.

Kiedy patrzyłem na p. Cara, jak powtarzał w swej ostatniej mowie sejmowej tezy największego reakcjonisty i czarno sęcińca Pobiedonoscewa — co mu już wykazał tow. Czapiński — i mówił o nowych budzących się prądach, o wzrastającej tęsknocie mas do nowego ustroju, — przychodziły mi na myśl tylko dwie alternatywy: albo człowiek ten ma niesłychane zdolności aktorskie, które niepotrzebnie marnuje w polityce, albo jest tak bezkrytycznym, że sam zdołał uwierzyć w słuszność frazesu o swojej postępowości, gdy go kilkadziesiąt razy ustyszał i dla lepszego zapamiętania sam kilka razy powtórzył.

Panowie Miedziński, Car, Dąbrowski i Lewin trzeciowrotnie mają tęsknotę społeczeństwa do nowego porządku! Pan Hołłyński, Minkowski, Lubomirski, przy pomocy całego „Lewjatanu” i Związku Ziemi, mają stworzyć nowy ład sprawiedliwości, który ma odpowiedzieć tęsknotom znękanym nędzą mas ludowych! Doprawdy, gdyby to wszystko nie było tak bardzo rozpaczliwe i tragiczne — stanowiłoby widowisko nad wyraz zabawne i komiczne.

Czy naprawdę tęsknota polskiego chłopca, nad którego dołą i nędzą lamia dziś ręce wszyscy — od konserwatywnego „Czasu” i „IKC” począwszy, — który głoduje, który nie ma się w co odziać i nie ma w co odziać swych dzieci — idą w kierunku tych zmian ustrojowych, które mu przez ręce p. Cara niosą „sa-

nacyjni” postępowcy w osobach księcia Radziwiłła, lub Lubomirskiego? Czy marzenia polskiego robotnika, niezarabiającego przeciętnie 100 zł. miesięcznie i stojącego ciągle przed strasznym widmem obniżki zarobku lub utraty pracy i bezrobocia — kierowały się do ustanowienia nieograniczonej prawie władzy prezydenta, ograniczenia praw Sejmu i wprowadzenia nowej ordynacji wyborczej w miejsce dawnego pięcio-przymiotnikowego prawa głosowania?

Czy p. Car naprawdę wierzy, że on — człowiek „jutra” — i jego „postępowi” przyjaciele, zaspokoili swą nową konstytucją i nowymi pomysłami ordynacji wyborczej te wszystkie marzenia i dążenia tęskniących do nowego świata mas ludowych niezadowolonych z dzisiejszego stanu rzeczy?

Bezspornie, ludność Polski — tak samo zresztą, jak ludność każdego kapitalistycznego kraju — marzy, tęskni i dąży do nowego ustroju. Ale chce, aby ten nowy ustrój usunął nędzę i krzywdy, aby usunął wyzysk, aby dał jej możliwość własną pracą zaspokajać jej własne potrzeby i potrzeby państwa; chce, aby jej dał szkoły, drogi, ubezpieczenia, całe dachy nad głową, opał i chleb, którego dzisiaj niejednokrotnie nie ma za co kupić. Ludność tęskni do zmian i nowych form ustrojowych, lecz nie do zmian form politycznych, które jej daje faszyzm, — nie do zniszczenia demokracji i utrwalenia panowania jednej grupy społecznej. Ona tęskni do zmian podstaw dzisiejszej gospodarki społecznej, która jednym bez pracy i trudu daje możliwość życia w zbytku i rozkoszy, — drugich skazuje na ciągłą harówkę w nędzy lub powolne konanie w bezrobociu.

A tych zmian nie wprowadzi ani książę Radziwiłł, ani p. Hołłyński, czy Minkowski — i nie wprowadzą ci wszyscy, którzy wyjdzie z obecnej sytuacji widzą we „wzmoczeniu wewnętrznej kapitalizacji”. Zmian tych nie wprowadzi nikt z dzisiejszych „sanatorów”, którzy, niszcząc w światoburczym rozpędzie podstawy demokracji politycznej, nie tylko nie śmią tknąć samych podstaw gospodarki kapitalistycznej, doprowadzając do ruiny zarówno ludność, jak i Państwo całe, — lecz, przeciwnie, stają się ich obrońcami i jedyną ostoją.

Ten nowy wschodzący świat faszystowski — to świat reakcji, świadome czy nieświadome tkwiący w najbardziej zacofanych doktrynach rozkładającego się kapitalizmu. Tego faktu żadne deklamacje o postępie, niestety, nie zmieniają.

Jeżeli mimo to tu i ówdzie — w Niemczech, we Włoszech, czy nawet u nas w r. 1926 — ludność stanęła po jego stronie, to dlatego tylko, że uwierzyła na chwilę, że te zapowiadane zmiany polityczne faktycznie urzeczywistnią jej marzenia: wyrwą ją z nędzy i dadzą pracę i chleb. Ale gdy nadzieje zawiodły — a zawiodły dotąd wszędzie —

wówczas nie pozostaje nic innego, jak te zawiązane w swych nadziejach, niezadowolone masy ludowe utrzymać w ryzach przez mocą i odsunąć od możliwości spełnienia ich prawdziwych tęsknot przez ograniczenie ich praw politycznych. Kto naprawdę potrafił odpowiedzieć tęsknotom mas i zaspokoić ich potrzeby — temu z pewnością wystarczy równo, powszechnie,

bezpośrednie i proporcjonalne prawo wyborcze do utrzymania się przy władzy.

„Postęp”, który niesie ludowi polskiemu „sanacyjna” biurokracja z przedstawicielami „Lewjatanu”, obszarników i żydowskie go obskurantyzmu — nie jest postępek, lecz najczarniejsza reakcja.

ZYGMUNT ŻULAWSKI.

W Afryce

Wojska włoskie dziesiątkowane

przez zabójczy klimat, choroby tropikalne i epidemie

Urzędowo donoszą z Rzymu, że dotychczas zmarło 113 robotników włoskich w Afryce Wschodniej, a 2 tys. powróciło do metropolii. — Nad całością opieki sanitarnej czuwa prof. Castellani, jeden z najznakomitszych znawców chorób tropikalnych w Europie.

Ilość łóżek w szpitalach w koloniach włoskich WZROŚLA Z 400 DO 20 TYS., z czego w Somalii — 3 tys. Lekarze włoscy dokonali ogółem 2 MILJONÓW SZCZEPIEŃ przeciwepidemicznych wśród wojskowych, robotników i ludności tubylczej.

CAŁY WSCHÓD PRZECIW WŁOCHOM.

„Times” w depeszy z Kalkuty donosi o wielkim meetingu muzułmanów i Hinduosów, na którym wygłoszono liczne przemówienia, wymierzone przeciwko Włochom i innym „mocarstwom imperialistycznym. Najstraszniejsze ataki były skierowane przeciwko włoskiemu faszyzmowi i hitleryzmowi.

„Times” donosi z Aleksandrii, że Stowarzyszenie Młodych Muzułmanów zwołało wielkie zgromadzenie nie muzułmanów i koptów, by zorganizować „Komisję Obrony Niezależności Abisyńskiej”. Oficerowie egipscy i turecy w wielkiej ilości pragną wstąpić do armii abisyńskiej.

EGIPT ZA ABISYNJĄ.

„Times” donosi z Aleksandrii: Egipska opinia publiczna śledzi z niezwykłym zainteresowaniem przebieg konfliktu włosko - abisyńskiego, okazując niewątpliwą sympatię Abisynji. Wielu tureckich i

egipskich oficerów w stanie spoczynku zapisuje się w szeregi armii abisyńskiej. Włosi zakupili na rynkach egipskich niemal całe zapasy zboża oraz innych produktów rolnych.

WCIAŻ SZUKAJĄ FORMUŁKI KOMPROMISOWEJ.

Dyplomatyczny korespondent „Daily Telegraph” donosi, że w angielskich kołach politycznych nie stracono nadziei na skłonienie Włoch do zajęcia bardziej ustepliwego stanowiska. Długotrwała przyjaźń włosko - angielska nie może być zerwana. Koła angielskie wyrażają jednak niezadowolony z propagandy antybrityjskiej, prowadzonej ostatnio w sposób tak ożywiony przez prasę włoską. W Londynie sądzą, że Francja może odegrać rolę decydującą w Rzymie i skłonić Rząd włoski do umiarkowania. Miarodajne koła francuskie zdają sobie zresztą sprawę z następstw natury finansowej i gospodarczej, które pociągnęły za sobą wojnę włosko - abisyńską. W tych warunkach — kończy dziennik — nie należy tracić nadziei na możliwość pokojowego rozwiązania konfliktu.

LIGA NARODÓW ZNOWU ODROZCY DECYZJE NA KILKA TYGODNI.

„L'Oeuvre” oświadcza, że sytuacja jest w dalszym ciągu bardzo zawiłana. Laval proponuje prawdopodobnie Radzie Ligi Narodów ograniczyć swe obrady do sprawy incydentu pod Ual-Ual, i podjęcia rokowań w komisjach arbitrażowych. Calokształt zagad-

Co będzie z kolejną Śląsk -- Gdynia

Dnia 5 sierpnia r. b. odbędzie się w Paryżu kolejne posiedzenie komitetu dyrekcyjnego francusko-polskiego, będącego właścicielem linii Śląsk — Gdynia.

Na porządku obrad znajdują się sprawy bieżące.

Kwestja zakupu taboru kolejowego dla linii Śląsk — Gdynia oraz przejęcia eksploatacji z rąk ministerjum komunikacji nie będzie na posiedzeniu paryskim rozpatrywana. (PRESS.)

318 tysięcy bezrobotnych

Dnia 27 b. m. zarejestrowanych było w całym kraju oficjalnie 318.412 bezrobotnych.

W Warszawie ilość zarejestro-

wanych zmniejszyła się o 291 do 22.965, w Łodzi o 3072 do 27.582, a na Górnym Śląsku o 633 do 114.520 osób. (PRESS.)

Włoski front antyfaszystowski

W Paryżu odbyła się narada wszystkich działających zagranicą włoskich grup antyfaszystowskich. W konferencji wzięli udział socjaliści, republikanie, komuniści, oraz przedstawiciele federacji anarchistycznej. Naradzono się nad podjęciem przez wszystkie ugrupowania antyfaszystowskie wspólnej akcji przeciw wojnie z Abisynją. Postanowiono wydać do społeczeństwa włoskiego odezwę przeciw wyprawie afrykańskiej. (Press.)

Tajemnicze promienie i nowe samoloty bombowe

„New York Times” donosi, że w laboratorium wojskowym w Fort Monmouth (New Jersey) wykryto nowe promienie, które pozwalają i.a. unieszkodliwić działalność samolotów i okrętów wojennych w szerokim promieniu. Prowadzone są dalsze badania nad wynalazkiem, które narazie są trzymane w ścisłej tajemnicy.

W pobliżu Seattle w stanie Washington rozpoczęte zostały próby samolotu bombowego nowego typu. Samolot ten jest zaopatrzony w 4-ry motory o sile 2.800 HP i jest uzbrojony w ciężkie karabiny maszynowe. Może on wiać ze sobą kilka ton bomb. Załoga samolotu składa się z 10-ciu osób.

Bojkot towarów japońskich w Chinach trwa

Z Tokio donoszą: Agencja „Kokutsu” podaje, iż antyjapońska propaganda w Chinach trwa nadal mimo zakazu wydanego przez władze centralne. — Bojkot towarów japońskich został odwołany jedynie formalnie — w rzeczywistości stosuje się go z całą bezwzględnością.

dwulicową grę Rządu nankińskiego, który, ulegając formalnie żądanom japońskim w rzeczywistości nie przeciwstawia się akcji antyjaapońskiej w kraju. (ATE.)

Zaostrzenie sytuacji w Grecji

Agitacja antyjapońska w Chinach objęła szerokie koła ludności i prowadzona jest intensywnie, — szczególnie wśród uczącej się młodzieży. W służbę propagandy skierowanej przeciwko Japonii wciągnięto wszystkie środki. W teatrach wystawia się sztuki antyjapońskie Centrum tej akcji jest Hankau. — Czynniki japońskie przywiązują dużą wagę do objawów nastrojów antyjapońskich w Chinach, podkreślając, że wzrost ich wskazuje na

Z Aten donoszą: Sytuacja polityczna w kraju znowu się zaostrzyła. Oczekiwane jest w najbliższej przyszłości zwołanie zgromadzenia narodowego, i.a. którym premier Tsaldaris omówi sprawę zmiany ustroju państwa. Lewica domaga się odroczenia plebiscytu, podczas gdy koła prawicowe wyrażają pogląd, że plebiscyt winien być przyspieszony. (ATE.)

Jak w powieściach kryminalnych Fantastyczny napad bandycki w N.Jorku

W Nowym Jorku na „Piątej Avenue”, najruchliwszej i jednej z najelegantszych ulic miasta, dokonano w biały dzień zuchwałego napadu bandyckiego w odległości kilku kroków od policjanta, kierującego ruchem ulicznym. Napad i kradzież dokonane były z błyskawiczną szybkością. Setki przechodniów widziało, jak dwaj młodzi bandyci zwiążali właściciela sklepu jubilerskiego i jego pomocnika, zabierając z okna wystawowego i ze sklepu kosztowności. Pośród skradzionych drogocennych przedmiotów znajduje się naszyjnik, któ-

ry niegdyś należał do Marij Antoniny.

Bandyci byli ubrani bardzo starannie i przedostali się do sklepu, jako klienci. Klejnoty przez nich zabrane mają olbrzymią wartość. Sam naszyjnik królowej Marij Antoniny oceniany jest na przeszło 250.000 dolarów. Inne zrabowane klejnoty przedstawiają również dużą wartość.

Policja mimo natychmiastowej akcji, nie wpadła na ślad bandytów, którzy należą do przynależnej do międzynarodowej organizacji bandyckiej.

Życie w „Trzeciej” Rzeszy

Policja w Duisburgu zakazała dalszych wykładow znane go profesora jezuity Hermana Muckermanna na temat „posłannictwa kościoła w teraźniejszości”. Prof. Muckermann wygłaszał poprzednio swoje wykłady przy licznych udziałach ludności katolickiej w szeregu miast południowych Niemiec.

Jak donosi wydawnicza firma „Hohenicher”, w ciągu ostatnich 2 i pół miesięcy sprzedano pół miliona egzemplarzy broszury Rosen

berga p. t. „Do obskurantów naszych czasów”. Broszura ta stanowi, jak wiadomo, odpowiedź Rosenberga na krytykę jego dzieła „Mit 20 wieku”.

Urzędowy organ min. finansów zawiadamia, że od dnia 1 września b. r. każdy podległy ministerjum urzędnik złoży ma deklarację, czy należał bądź należy do jakiejś loży wolnomularskiej lub innej pokrewnej organizacji. (PAT.)

Chińscy bandyci

W odległości 60 klm. od Hsueh-King bandyci chińscy wykołonił pociąg, który jechał w kierunku Seisan na Korei. 9 Japończyków i 2 Mandżurów zostało zabitych. 3-ch Mandżurów jest ciężko rannych. Bandyci uprowadzili z sobą w celu uzyskania okupu 5 Japończyków i 20 Mandżurów.

W pociągu znajdowało się 220 pasażerów prócz 12 żołnierzy, stanojących straż pociągu. Żołnierze ci zostali po zaciętej walce zabici lub rozbrojeni.

Na miejsce katastrofy wysłało dwa pociągi ratunkowe. Wojska japońskie i mandżurskie zorganizowały pościg za bandytami.

Przedstawiciel japońskich władz

wojskowych oświadczył, że będzie wszczęte dochodzenie w sprawie porwania przez bandytów Niemca Müllera i Anglika Jonesa (pisałśmy o tem wczoraj). O ile rzeczywisty fakt ten wydarzył się na terytorjum okręgu Kołonor władze japońskie wydadzą wszystkie konieczne zarządzenia. Jeżeli zaś porwanie nastąpiło na terytorjum Czaharu, misja wojskowa japońska wyrwie nacięki na władze chińskie, by wszczęły poszukiwania. (PAT.)

Siedem miesięcy więzienia za błąd drukarski

Angielska prasa donosi, iż w mieście Lörrad w Badenji stanął przed sądem drukarz maszynkowy, który zamiast niemieckiej formułki powitalnej „Heil Hitler”, złożył „Heil Hitler” („Leczenie Hitlera”).

Druk ten rozszerzył się po świecie w wielu tysiącach egzemplarzy i w końcu składacz stanął przed sądem.

Tłumaczył on się, że była to tylko pomyłka zecerska, ale sąd nie dał wiary jego wywodom i skazał go na 7 miesięcy więzienia.

Dziennikarz niemiecki Mueller został zwolniony wczoraj przez bandytów. Anglik Jones, były sekretarz Lloyd Georgea znajduje się jeszcze ciągle w rękach bandytów.

Zdarzenia i ludzie

NAJGŁĘBSZY SZYB NAFTOWY. Szycyjący się dotychczas rekordową głębokością 2961 mtr. pewien szyb naftowy w Kalifornii został zdeklasowany przeprowadzonym niedawno w Meksyku wierceniami na głębokości 3328 mtr. Nowe źródło naftowe w Meksyku posiada niezwykłą wprost wydajność.

NIEOCZEKIWANE SKUTKI WIELKIEJ REWII JUBILEUSZOWEJ. Najwspanialsze widowisko morskie, jakie niedawno rozwinęło się przed oczyma setek tysięcy widzów w Portsmouth, pozostawiło nieoczekiwane następstwa. Większość okrętów, biorących udział w wielkiej rewii jubileuszowej opalaną była ropą. Na morzu pomiędzy kąpieliškami morskimi potworzyły się gęste szerokie plamy od ropy i oliwy, które zanieczyściły wody nadbrzeżne, uniemożliwiając letnikom korzystanie z kąpielisk morskich. Płazie w pobliżu Portsmouth skutkiem tego nagłe opuściły, narażając właścicieli kąpielisk, hoteli i pensjonatów morskich na dotkliwie straty.

GDZIE DWUCH SIĘ BIJE. Ostatnie niepokoje w Belfaście przyniosły rolnikom irlandzkim po drugiej stronie granicy wolnego państwa nieoczekiwane korzyści. Wskutek ogolnienia granicy irlandzko - ulsterskiej z strażnikami i policji, która skonsygnowana została w olbrzymiej ilości w Belfaście, chłopcy irlandzcy zdołali przeszmuglować do Ulsteru bez cła olbrzymie ilości trzody. Jak obliczono, chłopcy jednej z wiosek irlandzkich, położonej tuż nad granicą Ulsteru zdołali w okresie niepokojów w Belfaście przemycić około 1000 sztuk bydła, zarabiając na każdej sztuce około 170 zł.

GDZIE SPALA SIĘ NAJWIĘKSZA ILOŚĆ ZWŁOK. Największą ilość zwłok spala rocznie Japonia, a mianowicie ponad 50000. W 109 krematoriach angielskich spala się rocznie 10.700 ciał. Pięćdziesiąt kilograma po piolu, pozostałego po dwugodzinnej palenicy ciała, w piecu odpowiadają do tego zbudowanym,

nie zawiera wcale zarzków, w których miljarde gnieżdżą się w zwłokach, pogrzebanych w ziemi.

Tak więc za systemem krematorów przemawiają przede wszystkim względy higieniczne.

BIAŁOGWARDZIŚCI OPANOWALI MIASTO. Podróźni wracający ze wschodniej części Dżungarii (zachodnie Chiny) do Kaszgaru, opowiadają, że Rosjanie - białogwardziści pod wodzą atamana Rybalki zawładnęli jakoby miastem Urumezi i objęli w niem rządzą.

ZGON TWÓRCY SZKOŁY DZIENNIKARSKIEJ. Walter Williams właściciel pierwszej szkoły dziennikarskiej i pierwszy przewodniczący światowego kongresu prasowego w latach 1915 - 1925 zmarł w Kolumbii w wieku lat 71.

STRASZNA KATASTROFA KOLEJOWA W HISZPANII. Na stacji San Vicente zderzyły się dwa pociągi spowodowane nastawieniem zwrotnicy. 3 wagony zostały całkowicie rozbite. 6 pasażerów jest ciężko rannych. Przeszło 100 osób odniosło lekkie obrażenia cielesne. Przerwa w ruchu trwała przeszło 12 godzin.

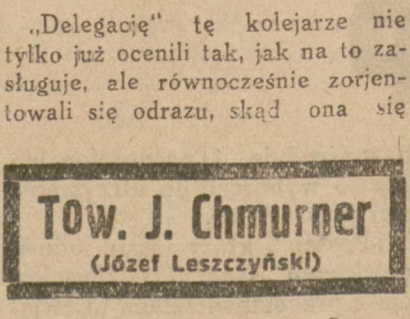
GWALTOWNE BURZE I DESZCZE W ZSSR. Z Moskwy donoszą: Na całym terytorjum Z. S. S. R. padają ulewne deszcze i szaleją burze. W ciągu lipca poziom opadów atmosferycznych wynosił w Moskwie o 40 m. ponad przeciętną cyfrę. Nad Kurskiem przeszła niezwykle gwałtowna burza, która wyrządziła poważne szkody. W Woroszyłowsku spadł ulewny udeszcz. W Dniepropietrowsku huragan połączony z gradem wyrządził ogromne szkody. W kraju Stalingradzkim panują niezwykle upały. Przeciętna temperatura wynosi 40 stopni, a w nocy dochodzi do 50 stopni powyżej zera.

REPUBLIKANIE W ARMII BULGARSKIEJ. Najwyższy trybunał wojskowy w Bułgarii postanowił przenieść w stan spoczynku 8 oficerów, przy jaciół pułk. Welczewa, którzy byli uważani za propagatorów idei republikańskiej w armii.

Niesmaczna komedia

Z kół kolejarzy piszą nam: Wielki niesmak ale i bardzo złośliwe uwagi wywołała wśród kolejarzy wiadomość o „delegacji” pociągowej... „szesnastu (?) związków kolejarzkich”, która dn. 25 b. m. udała się do Wiceministra Kom. p. inż. Piaseckiego, aby mu zakomunikować o „uchwalonej” przez owe „związki” zbiórce wśród kolejarzy na rzecz Naczelnego Komitetu Uczczenia pamięci Marsz. Piłsudskiego, a zarazem zawiadomić p. Wiceministra, że wszystkie te związki wydejają wspólną odezwę, wzywając kolejarzy by... wzięli udział w obecnych wyborach i w ten sposób poparli „dzieło naprawy (!!) ustroju Rzeczy. Polskiej”.

„Delegację” tę kolejarze nie tylko już ocenili tak, jak na to zasługują, ale równocześnie zorganizowali się odrazu, skąd ona się

Zmarł w 51 roku życia w Otwocku pod Warszawą, po dłuższej chorobie tow. Józef Leszczyński, znany pod pseudonimem J. Chmurnera. Od wielu lat był członkiem Centralnego Komitetu „Bundu” współredaktorem „Naję Folkscajtung”, przewodniczącym Zjednoczenia Szkół Żydowskich (świeckich).

Był to znakomity działacz robotniczy, a przytem świetny publicysta i utalentowany literat żydowski. Pisał dużo i dużo tłumaczył na język żydowski dzieł o charakterze społecznym.

Śmierć Jego wywołała przynębiające wrażenie wśród robotników żydowskich.

Wczoraj zwłoki tow. Chmurnera przewiezione zostały do Warszawy i będą wystawione w lokalu przy ul. Przejazd Nr. 9, gdzie robotnicy żydowscy oddadzą hołd zmarłemu działaczowi.

Data pogrzebu jeszcze nieustalona.

Redakcja nasza składa niżej wyrazy współczucia bratniemu organowi „Naję Folkscajtung” spowodu śmierci tow. Chmurnera.

Morderczyni niemowlęcia schwyta

W Warszawie, po blisko tygodniowych poszukiwaniach ujęto zbrodniarkę, która porwała w ogrodzie Krasieńskich 7-mio tygodniowe niemowlę, dziecko Chunego Szapirsztajna i Estery Borensztajn, a zabrawszy dziecko prawie na oczach służącej, tegoż dnia utopiła w fosie portfezecznej na kolonji Ulrichów.

Ustalenie tożsamości zbrodniarki udało się na podstawie całego szeregu danych, przedewszystkiem rysopisu jej dala służąca Malinowska, następnie — kupcowa z Kerelaka, albowiem zbrodniarka, uduświwszy koiderkę dziecko, udała się na Kerelak i sprzedała wózek z pościelą za 16 zł. 50 gr. Wreszcie widzieli ją robotnicy na kolonji Ulrichów. Handlarce, która nie chciała kupić wózka bez dowodu, powiedziała, że mieszka przy ul. Burakowskiej 8 m. 32, gdzie jednak jej nie znaleźli.

Policja wreszcie znalazła ją na tejże ulicy pod nr. 22 m. 31, gdzie zamieszkiwała ze swym przyjacielem — Janem Fatkiem, robotnikiem kolejowym. Nazwisko jej brzmi Janina Szymczak, liczy lat 28.

Szymczakówna zdołała wymknąć się policjantom na ulicy. Jak się okazało uciekła z Warszawy, uda-

wzięła i jakim celem służy... Otóż organ ZZZ „Kolejarz - Związkowiec” z dn. 21 lipca b. r. w artykule p. t. „Karjerowicze i nałęcz żerują!” w sposób ostry zwrócił się przeciwko tej nawskroś w tym wypadku nieprzyzwoitej, a nawet brutalnej nagance, jaką administracja kolejowa urządziła na kieszenie kolejarzy, usiłując ludzi do szczerze już zbledzonych i zgorzkniałych zmusić do tego, by każdy, choćby najbiedniejszy, ze swego uposażenia płacił po 1 (wyróżnie: jeden!) procent mies. przez... dwa lata na cel wspomniany.

Podkreśliwszy, że kiedy jak kiedy, ale w tej specjalnie zbiórce, z uwagi na jej nadzwyczajny charakter i cel (których różni służący od czuć nie umieli) należało składek pozostawić wyłącznie wolnej i nie przymuszonej woli, a więc uczuć i możliwości finansowej każdego pracownika — organ ZZZ. podaje konkretno fakty teroryzowania i szantażowania kolejarzy wykazując, że brutalna „gorliwość” rozmaitych „ideowców” z X brygady, niweczy właściwy sens akcji i popostrza aż ubliża jej istotnemu charakterowi.

Artykuł „Kolejarz - Związkowiec” (streszczony i w prasie socjalistycznej) wywołał wśród kolejarzy duże wrażenie, a znaczną konsternację wśród karjerowiczów, którzy z tej nawet sprawy chcieli uczynić dla siebie okazję do „popisu”.

Niewątpliwie też musiał ów artykuł dotrzeć do wiadomości osób miarodajnych, które zapewne ze zgorznięciem spostrzegły, czego na robiła niedźwiedzia „usłużność” ad ministracji kolejowej i rozmaitych „związczków”, które z całej akcji o charakterze raczej propagandowym (bo chyba nie idzie tu o zdarcie z biedaków jaknajwięcej pieniędzy!) zrobiły niesmaczną i przykrą awanturę.

Musiło więc za kulisami odbyć się jakieś porządne „wcieranie” sprawcom tej awantury, którzy dla swej widocznej obrony słabrykowa li całą „delegację”...

Pomniemy już to, że „delegacja” owa spóźniła się o kilka tygodni, iakkolwiek — jeżeli owe „związki” pragnęły pochwalić się przed Ministrem Kom. tem, co czynią — to sama przyzwoitość nakazywała,

pojsć do Ministra przedtem, zanim ową „zbiórke” rozpoczęto... „Delegacja” zaś „przypomniała” sobie Ministra dopiero wtedy (25 lipca) gdy we wszystkich prawie stacjach odbyły się zebrania, na których doszło do niemiłych starć z pracownikami.

Idzie jednak o ważniejszą rzecz — oto delegacja przed p. Wiceministrem Piaseckim mówiła nieprawdę i wprowadzała go w błąd.

P. Starzak bowiem (naczelny „wódz” K. P. K.) który przemawiał w imieniu delegacji, oświadczył, że „związki” uchwały „zbiórke” w wysokości pół procent miesięcznej płacy.

Otóż to jest nieprawda... Na wszystkich bowiem dotąd odbytych zebraniach zarówno agitatorzy „sanacyjnych” związków, jak i pomagający im naczelnicy służbowi, usiłowali przeprowadzić uchwały o opodatkowaniu się w wysokości 1 proc. miesięcznie. A oto leży przed nami wydana w lwowskim okręgu dyrekcyjnym odezwa pod którą — na cele całego mństwa różnych, bliżej nieznanych „peretkowych „organizacji” — w dniu podpis: „Honorowy (!) przewodniczący Komitetu inż. Stan. Łągna, Dyrektor K. P. we Lwowie”, a która głosi, że ów „Komitet” uchwałił — opodatkowanie się pracowników „w wysokości 1 proc. po borów miesięcznych na przeciąg 2 lat”.

Więc jakżeż p. Starzak mógł

informacje, w takim razie trzeba zauważyć, że ster ZZZ. w rękach p. Gardeckiego — po jego mowie na Radzie Naczelnej ZZZ. — jest faktem więcej niż charakterystycznym.

P. Gardecki — według „Frontu Robotniczego” — wyraził niedwuznaczne sympatie pod adresem... hitlerizmu i faszyzmu włoskiego.

OT.

Wobec ministra twierdzić, że tylko... pół procent?! A jeszcze jedno... Naczelny Komitet uczczenia pamięci Marsz. Piłsudskiego kategorycznie i wyraźnie zakazał stosowania w tym wydadku jakiegokolwiek przymus. Ten zakaz ogłoszony był w całej prasie.

A „gorliwcy” z administracji kolejowej i z „sanacyjnych” związków ów bardzo zresztą słuszny i zrozumiały zakaz zrozumieli tak, że zabrali się do bezceremonjalnego darcia skóry z najbiedniejszych nawet ludzi, co, jak wspomnieliśmy, doprowadziło wszędzie prawie do konfliktów. I to w tej specjalnie sprawie!

Fakt, że szanowni p.p. delegaci związków pozwolili sobie u p. wice ministra Piaseckiego do sprawy uczczenia, pamięci marsz. Piłsudskiego wrnieśc także... i sprawę wyborów, świadczy wprawdzie o apetytach na mandaty różnych „panów prezesów”, ale zarazem świadczy i o ich „inteligencji” i niezwykłej „subtelności”.

Musił też odczuć niesmak i sam wicemin. Piasecki. Widocznie nawet „Gazeta Polska” mieszanie jednego z drugim uznawała za rzecz głupią i nieprzyzwoitą, bo z komunikatu (PAT.) o owej „delegacji” wzięta tylko część dotycząca zbiórki wśród kolejarzy, a część drugą, dotyczącą wyborów, wyrzuciła.

P. Gardecki u steru?

Przywódca ZZZ., b. minister Moraczewski, wyjechał na miesięczny urlop. Tymczasem władze tej organizacji, po uchwale Rady Naczelnej z udziałem w wyborach, rozpoczęły przygotowania wyborcze. Kieruje nimi b. poseł Gardecki. (PRESS.)

Jeżeli ag. PRESS ma dokładne

OT.

Zwycięstwo listy socjalistycznej w wyborach na Kongres Sjonistyczny

W niedzielę odbyły się wybory delegatów na Kongres Sjonistyczny. Według danych zebranych przez „Nasz Przegląd” z 96 miejscowości w Kongresówce lista socjalistyczna zdobyła na ogólną liczbę 90.056 głosów 49.192, a za-

tem więcej od wszystkich pozostałych list razem wziętych.

Lista ta, oznaczona Nr. 5, skupiła „Poalej Sjon” oraz organizacje „Hachalne”, „Hoszonmer Hacar” i „Hitachdut”.

Wraca! „wilcze bilety”

Ministerjum oświaty ogłasza, iż 3 uczniowie państwowego gimnazjum z „ruskim” językiem nauczania w Kolomyji, Igor Rudenski, Jan Rosław Jawny i Omeljan Kołtyk — zostali usunięci ze wszystkich

szkół w państwie polskiem. Dopuszczenie ich do jakiegokolwiek egzaminu lub też przyjęcie do jakiejkolwiek szkoły może być dokonane tylko za zezwoleniem ministerjum oświaty. (PRESS.)

O nazwiska darmozjadów

W tych dniach Sąd Handlowy w Warszawie rozpatrywał podanie przed sądownictwem gastronomicznym „Oaza” i przychylił się do prośby właścicieli, ogłaszając upadłość tej firmy.

Syndyktem masy upadłości mianowano adw. Z. Rosego.

Jeszcze przed kilkoma laty „Oaza” była jedną z najgłośniejszych knajp w Warszawie, odwiedzana przez elitę towarzystwa. Naraz elita przestała odwiedzać „Oazę” i oaza elity zamieniła się w pustynię, przyczem elita została w „Oazie” dużo rachunków niezapłaconych. Poprostu najedli i jeść, napiłi i nie zapłacili. Darmozjad!

Jeżeli wygłodzony bezrobotny „goljat” po trzech dniach postu wchodzi

do baru i zje trzy porcje kielbasy z kapuszą, za które nie może zapłacić, to wzywa się posternikowego, który spisuje protokół i aresztuje darmozjada, a nazajutrz prasa donosi, że taki a taki, zamieszkały tu i tu, lat tyle a tyle, zjadł 3 porcje kielbasy z kapuszą i odmówił zapłaty, ponieważ jako bezrobotny nie miał grosza przy duszy.

Zapytujemy, czy nie moglibyśmy dowiedzieć się nazwisk bezrobotnych, którzy nie zapłacili rachunków w „Oazie”, wskutek czego „Oaza” musiała ogłosić upadłość?

Może społeczeństwo przyszłoby z pomocą tym bezrobotnym!

To nie pomoże

Budowa zbiorników wodnych w Porąbce na Sole i w Rożnowie na Dunajcu podjęta została w tym celu, aby uchronić obszary nadwiślańskie od niebezpieczeństwa powodzi.

W kołach fachowych zwracają uwagę, iż budowa powyższych zbiorników stanowi tylko fragment, zagadnienia. Wielka powódź, jaka w r. 1934 nawiedziła kraj, spowodowana została przez

wzebranie wszystkich rzek od Sa nu aż do Raby i Soły.

Kwestja zabezpieczenia całego polskiego Powiśla przed powodzią wymaga opracowania szeregów planu robót, któryby obejmował całość zagadnienia i był systematycznie realizowany.

Fragmentaryczne inwestycje nie zdołają usunąć niebezpieczeństwa wylewów. (PRESS.)

Z sali sądowej stolicy

Uniewinnienie p. Zaborowskiej

Jak pisaliśmy wczoraj — Sąd Apelacyjny w Warszawie rozpatrywał sprawę p. Heleny Zaborowskiej, skazanej przez Sąd Okręgowy na 2 lata więzienia za nadużycia w Chrześcijańskim

Związku Służby Domowej.

Sąd Apelacyjny uwolnił oskarżoną z zarzutu przywłaszczenia pieniędzy z funduszu na zapłatę starcze członków Związku i oskarżoną uniewinnił.

VII Kongres „Kominternu“ Pierwsze posiedzenia

Całokształt ewolucji „Kominternu“ aż do VII Kongresu podaliśmy przed dwoma dniami w w obszernym artykule. Przebieg otwarcia Kongresu, podaliśmy według depesz. Teraz podamy ciekawsze szczegóły pierwszych paru dni obrad — wedle prasy marksistowskiej. „Prawda“ drukuje sprawozdanie z obrad bardzo obszernie; „Izwestija“ zaś, urzędowy organ Sowieków, bardziej zwięźle, jak gdyby podkreślając, że Sowiety — jako takie (a więc Rząd państwa) stoją nieco na uboczu.

Porządek dzienny Kongresu obejmuje: 1) sprawozdanie Egzekutywy — referuje Pieck; 2) oświadczenie faszyzmu i walka o jedność proletariatu — referuje Dimitrow; 3) Nowa wojna światowa — ref. Ercoli; 4) zwycięstwo Socjalizmu w ZSSR. — Manuilskij; 5) wybory do centrali i t. d. Wstępny artykuł „Prawdy“ z 26 b. m. tak formułuje problemy kongresowe: **faszyzm czy socjalizm? wojna czy pokój?** Podkreśla konieczność **jedności** pracującego ludu.

Dużą rolę odegrał na pierwszych posiedzeniach niemiecki delegat stary Pieck — otwierał Kongres i potem wygłosił olbrzymi referat sprawozdawczy. Naturalnie Kongres co chwila owajac podkreślał wypowiedziane wielokrotnie przez każdego mówcę imię „wielkiego Stalina“. Dużą rolę gra na Kongresie Bułgar Dimitrow, znany z lipskiego procesu; wygląda na „człowieka przyszłości“, „Kominternu“. Do prezydium i komisji wybrano szereg komunistów polskich np. Leńskiego i Bronkowskiego do prezydium, Henrykowskiego do komisji redakcyjnej. Próchniak do komisji mandatowej. Starzy dyktatorzy „Kominternu“ nie odgrywają żadnej roli: Zinowjew na

Nie uchodzi

Każdy język posiada swoje właściwości, swoje słowa i zwroty, które bądź nie dają się przetłumaczyć na żaden inny język, bądź przetłumaczone nie oddają w całej pełni ducha tego wyrazu lub tego zwrotu.

Józef Piłsudski w jednej ze swoich mów dłuższej zatrzymał się nad wyrazem „miły“ i słusznie zaznaczył, że w żadnym z języków europejskich nie ma odpowiednika, któryby zawierał w sobie taką masę uczucia, jaką ma eci w sobie wyraz „miły“.

Czytając wywody prasy „sanacyjnej“ na temat abstynencji wyborczej, mimowolnie nasuwa się na myśl doskonałe wyrażenie rosyjskie, znakomicie określające stosunek prasy „sanacyjnej“ do sprawy niebrania udziału w wyborach, a którego to wyrażenia nie można przetłumaczyć na język polski.

To wyrażenie brzmi w rosyjskim „walczyć durak“. Można je przetłumaczyć na „udawać głupiego“ albo „strugać warjata“, ale żaden z tych polskich przekładów nie oddaje w całej pełni ducha tego rosyjskiego zwrotu.

I rzecz dziwna. W prasie „sanacyjnej“ istnieje pewna organizacja pracy i pewien podział czynności. I jak w bogatym domu mieszczańskim pokojówka nie wtrąca się do kuchni, kucharka nie zajmuje się zmywaniem naczyń, a pomywaczka nie dotyka się pewnych dyskrecjonalnych naczyń o których nie mówi się w towarzystwie, tak w obozie „sanacyjnym“ każdy organ prasowy ma wyznaczoną czynność: jeden chwali, drugi krytykuje, naturalnie rzeczowo, trzeci używany jest do wynoszenia tych naczyń, o których wyżej wspominaliśmy i t. d.

Tymczasem gdy chodzi o tę czynność, dla której określenia nie znajdujemy odpowiednika w polskim języku, a którą Rosjanie tak dosadnie określają przez „walczyć durak“, to zaprzęgnięto do niej całą służbę: gospożynie, pokojówkę, guwernantkę, kucharkę, pomywaczka, no i oczywiście tę babę, od której zdala zalicują...

Jeżeli już państwo koniecznie żąda ją tego („ja place, ja wymagam“), by ktoś ze służby na głowie stał i strugał warjata, to już niechby to robiła... no, ta baba...

Pokojułowa, guwernantka, gospożynie, kucharka, a nawet pomywaczka to nie uchodzi!

zesłaniu, Bucharin cicho pracuje w redakcji. Jak widać z przebiegu pierwszych paru dni, Stalin ma Kongres w ręku; to ważne — Kongres niezawodnie zaakceptuje nowy kurs w „Kominternie“ — o którym pisaliśmy.

Przysłuchujemy się więc z zainteresowaniem pierwszym przemówieniom — jaki ton? jakie wiadać dyrektywy?

Czytamy uważnie stenogram wstępnej mowy Piecka. Naturalnie panująca tonacja — obrona ZSSR, ostro przeciw Hitlerowi, ostro przeciw Japonii. Ale oto — coś niebywałego dotychczas na kongresach „Kominternu“: podkreślono **ZNACZENIE DEMOKRACJI...**

Dosłownie: „Dla nas, Kominternu, wcale nie jest rzeczą obojętną, jaki ustrój polityczny ustala się w tym lub innym kraju kapitalistycznym... Tam, gdzie przechowały się jeszcze resztki parlamentaryzmu i wolności demokratycznych, proletariatu ma choć słabą możliwość organizować się i bro-

nić swych interesów klasowych... Dlatego też my, komuniści, z całym sił walczymy o każdą pięćdziesiątą wolności demokratycznej — razem z **WSZYSTKIMI**, kto w jakiegokolwiek mierze został wierny **ZASADOM BURŻUAZYJNEJ DEMOKRACJI...** i t. d.

Dosłownie... To są, naturalnie, objawy nowego kursu, po Hitlerowskiego. W innym miejscu wiadać ideę „frontu ludowego“, łącznego z lewicą burżuazji: „Razem z prawdziwymi zwolennikami burżuazyjnej demokracji gotowi jesteśmy bronić resztek **PARLAMENTARYZMU...**“

Tak, nowe dyrektywy są widoczne. Jeszcze są dawniejsze uszczupliwości pod adresem „liderów socjalnej demokracji“, zwłaszcza niemieckiej, ale „socjalfaszyzmu“ już niema.

Przechodzimy do 2-go dnia obrad. Został on wypełniony niemal całkowicie referatem sprawozdawczym tegoż Piecka. Stenogramu jeszcze nie mamy, mamy tylko stre-

szczenie. Referent zapewniał — dziwnym zbiegiem okoliczności — że analiza „II Międzynarodówki“ (socjalistycznej) była błędna (?), natomiast okazała się słuszną „gejala prognoza Stalina“ (chyba nie w Niemczech?). Zapewnia, że polska „Kompartia“ rozrosła się w „wtrótnasób“ i „kieruje klasowymi walkami proletariatu i wiejskiej biedoty“ (oklaski Kongresu). Czy jednak nie przesadza? Wogóle Polska w referacie odegrała rolę kraju — wzorowego pod względem postępów „Kominternu...“

I tu jednak referent podkreślił silnie konieczność jedności mas w walce z faszyzmem i wojną. Potem Angareis składał sprawozdanie imieniem Komisji Kontrolującej, opowiadając o walce z „odchyleńcami“, zwłaszcza trockizmem.

Widzimy więc, że VII Kongres może przynieść dużo ważnego i ciekawego. Będziemy śledzić dalej przebieg obrad.

KAZIMIERZ CZAPIŃSKI.

Przegląd prasy

„NASZ PRZEGLĄD“ ZA UDZIAŁEM W WYBORACH.

„Nasz Przegląd“ początkowo tak się zachowywał, jakby był za bojkotem wyborów. Atoli okazuje się, że tak nie jest. Oczywiście, zane to pismo wysuwa i teraz jeszcze poważne zastrzeżenia, ale nie oceny p. S. H. wygaduje się, że chodzi tu tylko o ordynaryny targ i o ile „sanacja“ zagwarantuje burżuazyjnym partiom żydowskim odpowiednią ilość mandatów — to „Nasz Przegląd“ byłby za udziałem w wyborach. Wyluszczywszy argumenty burżuazyjnych grup mniejszości narodowych za udziałem w wyborach p. S. H. pisze:

„Inoplemieńcy nie są partią, ani warstwą, lecz narodowościami. Nie można więc przeprowadzać analogii między polską opozycją partyjną, a mniejszościami narodowymi, które są w takiej lub owej opozycji wobec Sanacji. — Sprawę tę należy postawić inaczej: ponieważ politycy jako narodowość panująca będą w sejmie reprezentowani, to tembardziej muszą być reprezentowane inoplemieńcy jako narodowości „podwładne“. Mniejszości muszą mieć swych posłów dla ujawnie-

nia w sejmie swych żądań i swych ewent. krzywd“.

Jedno „tylko“ pomija p. S. H., że owi „przedstawiciele“ mniejszości narodowych nie będą reprezentantami ludności, a mianowanymi administracji. Dostać się mogą do Sejmu z łaski „sanacji“. W Sejmie zaś samym, wobec ograniczenia jego kompetencji i z góry ustalonego składu owa obrona praw mniejszości narodowych będzie wyglądała całkiem problematycznie.

A dalej p. S. H. deklaruje gotowość brania udziału w wyborach nawet demokratycznych partii żydowskich. Zgodnie z psychologią p. S. H. sprawę tę stawia nie na płaszczyźnie walki o zasady, a na poziomie targującego się sklepikarza z Hal targowych. Jak im „sanacja“ dobrze zapłaci to ulegną:

„Należy nadmienić, że mniejszości zgoda nie są gotowe wybierać za wszelką cenę, bez żadnego warunków. Partje demokratyczne mniejszości o tyle wezmą udział w wyborach, o ile Sanacja im zapewni, że w kolejach wyborczych nie zostaną zabalotowani kandydaci wspomnianych partyj“.

Ten fakt rozumowania doprawdy jest bezprzykładny. Na szczęście ani p. S. H., ani „Nasz Przegląd“ nie mają prawa do przemawiania w imieniu „partii demokratycznych mniejszości narodowych“ „Nasz Przegląd“ nie reprezentuje właściwie nikogo. Jest pismem obliczonym na zysk, a nie służącym jakiejś myśli, czy idei, ogólnej. — Stąd wypływa ustawiczna polityka lawiowania, wewnętrznego zakłamania.

Nie mówiąc już całkowicie o bojkotowym stanowisku socjalistycznych partii żydowskich: Bundu i Poale Sion, szereg organizacji demokratycznych (grupa Grünbauma, a nawet w Kongresowce ogólni sjonistów) w imię dobrze zrozumianego interesu mniejszości narodowych postanowiło bojkotować wybory.

KOMPROMITUJĄCE WYBORY.
Te wieści, które nadchodzą z prowincji świadczą, że dotyczący sprawy przebieg wyborów wypadła dla „sanacji“ kompromitująco.

W Grodzisku pod Poznaniem na wezwanie magistratu, jak donosi „Kurier Poznański“, zgłosiło się za ledwie 10 osób, by zarejestrować swe prawa wyborcze do Senatu. Przedłużono więc termin rejestracji z 10 lipca na 28, ale i to niewiele pomogło.

A następnie „Kurier Poznański“ pisze o dalszych kompromitacjach „sanacji“ w Grodzisku:

„Tamtejsi „sanatorzy“, chcąc wykazać, że społeczeństwo interesuje się wyborami, postanowili wysłać do sejmowego zgromadzenia wyborczego delegata, powołanego przez 500 wyborców, których podpisy zostały zalegalizowane przez notariusza. Władze BB. wyznaczyły na delegata dr. Słomińskiego. Miejscowi „sanatorzy“ podrapali się na to w gówę i oświadczyli, że taki nie przejdzie, że dla ugłaskania społeczeństwa trzeba wysunąć Wielkopolanina. Puszczono w ruch telefon; po pewnym czasie rada wojewódzka BB. wycofała poprzedni swój ukaz i na delegata wyznaczyła sekretarza miejscowego BB. p. Andersa.

„Sanatorzy“ zatarli z uciechy rękę. W gmachu b. starostwa usadowiono notariusza, nakazano wszystkim urzędnikom z żonami i sługami listę podpisywać. Puszczono w ruch cały aparat agitacyjny, sprowadzono ze wszystkich stron zwolenników i po dwu dniach, 23 i 24 lipca, zebrano niespełna 400 podpisów. Nastąpiła wielka konsternacja, ale szef „sanacyjnej“ akcji wyborczej w Grodzisku, tamtejszy bławatnik p. Szebelowski, zapewnia, że brakujące podpisy dadzą lokalne majątki“.

Gdzieindziej dzieje się podobnie. W tych smutnych czasach przebieg „wyborów“ nastęca spora okazji do wesołości.

S-ek.

STAN POGODY wg PIM CHŁODNO.

W dalszym ciągu pogoda o zamurzeniu ziemem, zwolna malejąca, jednak z przelotnymi deszczami w dzielnicach północnych, Chłodno. Umiarowane i porzywiste wiatry zachodnie i północno i zachodnie,

Programy, przepowiednie i fakty

„NAJBLIŻSZE PIĘĆ LAT“.

Po ogłoszeniu przez Lloyd George'a jego programu „Nowego Ładu“ — ukazała się w Anglii druga praca, zawierająca postulaty zmiany polityki gospodarczej i przejścia do pewnej formy gospodarki planowej.

Praca nosi tytuł „The Next Five Years“ — „Najbliższe pięć lat“ i zawiera nazwiska 152 osób, popierających plan, wśród których figurują: arcybiskup Jorku, biskup Birminghamu, szereg uczonych i pisarzy (m. in. H. G. Wells) sir Basil Bleckett z Banku Angielskiego, niektórzy działacze zawodowi szereg przemysłowców i t. p.

Tak więc widzimy ludzi z najrozmaitszych sfer i zawodów, figurują tam i liczni konserwatyści, a jednak program, przez nich podpisany, pod wielu względami zbliża się do stanowiska Partii Pracy.

A więc jest tam to, o czym zapomniał Lloyd George: **motyw zysku winien przestać być głównym źródłem działalności gospodarczej.** W najbliższych latach należy rozciągnąć zasadę gospodarki społecznej pod publiczną kontrolą na użytek całego społeczeństwa.

Zwróćmy uwagę na sytuację: Anglia wykazuje znaczne ożywienie gospodarcze, pomoc dla bezrobotnych jest zagwarantowana, a jednak Rządowi słusznie zarzucają ludzie dalekowzroczni bierność, stanowisko jedynie obronne, przeciwstawiając mu energiczną pracę nad organizacją gospodarki planowej i kierownictwa życia ekonomicznego.

Cóż powiedzieć o sytuacji w krajach, pogrążonych głęboko w depresji? Jeśli w Anglii domagają się zwrotu w polityce gospodarki społecznej, to cóż dopiero w Polsce!

Ale wróćmy do omawianego programu; oto jego wytyczne:

— Powołanie ministerialnego Komitetu Planowego i „Sztabu głów-

nego gospodarki“, złożonego z kierowników departamentów gospodarczych, oraz ekspertów.

— Powołanie specjalnego Komitetu, który opracuje szeroko zakrojony plan robót publicznych i inwestycyjnych, oraz konserwacji obiektów użyteczności publicznej.

— Jeżeli chodzi o organizację przemysłu, to część jego ulec ma socjalizacji, jak transport, elektryczność, niektóre gałęzie ubezpieczeń przemysł zbrojeniowy. Inne gałęzie przemysłu będą pod zwadywaniem t. zw. „Korporacji publicznych“, a zatem — chociaż nie zostaną przez Państwo przejęte jednak ulegną reorganizacji i Państwo zachowa nad nimi kontrolę. Jeszcze inne zostaną zaliczone do „systemu użyteczności publicznej“.

— Zarząd Banku Anglii (gubernator i zastępca mianowani przez Rząd; przy nich Komitet Doradczy z przedstawicieli poszczególnych gałęzi gospodarki) będzie musiał wykonywać polecenia Rządu w dziedzinie polityki pieniężnej i kredytowej.

— Banki akcyjne mają być podane ścisłej kontroli, z ograniczeniem zysków. Powołuje się stała Komisję Kontroli Bankowej.

— Specjalna instytucja będzie kontrolować politykę wkładów długoterminowych.

— Ponadto mamy jeszcze postulaty: pomocy rządowej dla rolnictwa (jednak dalekiej od planów Lloyd George'a, wiodących do „samowystarczalności“), polityki podatkowej, wyrównującej w pewnych granicach różnice majątkowe i t. p.

Druga część programu traktuje o polityce pokojowej, podnosząc zasady systemu kolektywnego, opartego na Lidze Narodów

*) Jest — to pojęcie szersze niż u nas „użyteczność publiczna“ oznacza tu produkcję obliczoną (w jakimkolwiek dziale) na potrzeby społeczeństwa, a nie na zysk.

PRZEŁOM W NIEMCZECH.

P. dr. K. Thaler w „Codziennej Gazecie Handlowej“ przypomina raz jeszcze paradoksy sytuacji niemieckiej:

Normalnie ożywienie gospodarcze wyraża się w podwyżce płac, ruchu zwykłym cen, coraz większym zapotrzebowaniu na gotówkę, wobec czego cena kredytu drożeje.

A tymczasem w Niemczech mimo wzrostu produkcji, rynek pieniężny jest „płynny“, pieniądz — tani. Wyjaśnienie tego, podawane już niejednokrotnie, jest proste:

„...Nie mamy tu do czynienia z rozkwitem normalnym, spowodowanym przez własne siły gospodarcze, lecz z konjunkcją wybitnie państwowo-inwestycyjną“. Niemcy wydały na inwestycje (zbrojenia) 10 miliardów złotych w 2 i pół roku. Przez ten czas nie nastąpiło ujawnienie inicjatyw prywatnej. Ożywienie panuje tylko tam, gdzie działają zamówienia na roboty publiczne, w innych gałęziach przemysłu wzrost działalności gospodarczej jest nieznaczny. Suma inwestycji prywatnych zmniejszyła się w roku ostatnim; zaledwie 60% sum odpisanych przeznaczono na inwestycje, w gruncie rzeczy zastępcze.

W ten sposób Niemcy stanęły na **przełomie konjunkcji**; pieniądze przeznaczone na „nakręcanie konjunkcji“ są wyczerpane. Pozostaje podobno rezerwa 1 1/2 miljarda marek, z czego 400 milionów idzie na budowę autostrady; 200 — 300 milj. marek — na roboty konieczne, 460 milionów na „służbę pracy“, a ponadto uwzględnić trzeba ogromne zbrojenia Niemiec. (Mówimy o zbrojeniach w ścisłym znaczeniu tego słowa bo przecież całe „nakręcanie konjunkcji“ obraca się dokoła polityki zbrojeń). Planów nie brak, brak natomiast środków, przemysł ani finansie prywatne nie angażują się.

Rządowi brak pieniędzy — a na rynku jest ich obfitość.

„DEFLACJA“ HOLENDERSKA.

Pisaliśmy już o szkodliwych następstwach „deflacji“ w Holandji. Dodamy jeszcze do tych informacji, że procent bezrobocia wynosi 34,5 wobec 31,9 w roku ubiegłym. Działalność przemysłu budowlanego, będąca „barometrem“ konjunkcji, wynosi 89,6 (1928 = 100) wobec 231,7 w Anglii! Majowy import wyniósł 78 milj. florenów wobec 87 przed rokiem, a eksport spadł do liczby 58 milj. florenów. Produkcja, handel, bezrobocie, kursy akcji — wszystko nosi na sobie oznaki głębokiego kryzysu.

MIEDZY „DEFLACJA“ A „DEWALUACJA“.

„L'Oeuvre“, omawiając dekrety Laval'a, podkreśla, że wprowadzona przez niego „deflacja“ rozciąga się na wszystkich prawie spożywców, którzy będą teraz kupować mniej,

Rada Naczelna N.P.R. za bojkotem wyborów

Wczoraj podaliśmy krótką wzmiankę, że Rada Naczelna N. P. R. zatwierdziła jedomyślnie decyzję Głównego Komitetu Wykonawczego co do bojkotu wyborów.

Uchwała Rady Naczelnej charakteryzuje w ostrych słowach treść ordynacji wyborczych B. B. W. R. i kończy:

„Poczucie odpowiedzialności za losy i przyszłość ludu polskiego, narodu i Państwa nakazuje narodowemu ruchowi robotniczemu wstrzymanie się od u-

działu w takich wyborach“.

Osobna uchwała występuje bardzo ostro przeciwko pp. A. Chądzyńskiemu, J. Jankowskiemu i E. Popławskiemu którzy, jak donosiliśmy, wystąpili niedawno z N. P. R. Uchwała zarzuca im nieudolne kierownictwo pracami N. P. R. na terenie b. zaboru rosyjskiego, wskutek czego N. P. R. uległ na tym terenie w dużym stopniu likwidacji i oskarża o działanie z motywów osobistych, nie ideowych.

„Krzyż i swastyka“

Dalsze wiadomości o walkach w „Trzeciej Rzeszy“

W Zettritz koło Landesbergu nad Wartą wybudowany został nowy kościół protestancki WIEŻA KOŚCIOŁA OZDOBIONA ZO STAŁA KRZYŻEM CHRZEŚCIJANSKIM I SWASTYKĄ. Jest to pierwszy kościół — pisze „Nachtausgabe“ — w którym zjednoczą się w taki sposób krzyż chrześcijański ze swastyką.

FALA ANTYSEMITYZMU

Policja w Brunświku aresztowała kilku Żydów, którzy utrzymywali stosunki z aryjkami. Jeden z nich — jak twierdzi policja — popełnił samobójstwo.

Nadburmistrz Quedlinburga wydał dla Żydów zakaz wstępu do domu, zamku i muzeum miejskiego. Motywując to zarządzenie nadburmistrz stwierdza, że Żydzi nie mają żadnego zrozumienia dla zabytków kultury niemieckiej.

W Magdeburgu policja aresztowała i osadziła w areszcie ochronnym 4 Żydów za utrzymywanie stosunków z aryjkami.

Na ulicach miasta Lychen rozwieszono odezwy, wzywające Żydów do opuszczenia miasta w oznaczonym terminie. Jak donosi

„Niemieckie Biuro Informacyjne“, Żydzi zastosowali się do tego wzywiania którego przyczyną miały być „obraźliwe uwagi“ pod adresem Rudolfa Hessa. Zachowanie się Żydów, Niemieckie Biuro Informacyjne określa jako „napastliwe i obraźliwe“. (PAT)

Burza w Afryce

Taktyka Francji i Anglii na sesji Rady Ligi

Na sesji Rady Ligi Narodów Francja — jak donoszą — zmierza do ograniczenia dyskusji Rady jedynie do incydentu pod Ual-Ual, nominacji piątego arbitra i podjęcia rokowań komisji arbitrażowej. Rząd francuski sprzeciwi się rozszerzeniu ram dyskusji. W ra-

zie gdyby do dnia 25 sierpnia obrady komisji arbitrażowej nie dały wyników, Rada Ligi zajmie się całokształtem konfliktu włosko - abisyńskiego.

Wiadomości o stanowisku Anglii brzmią sprzeciwie. Podczas gdy dzienniki paryskie wypowiadają się w sposób raczej optymistyczny, podkreślając zbliżenie punktu widzenia obu rządów, prasa angielska zaznacza, że Rząd angielski w dalszym ciągu domaga się dyskusji nad całokształtem konfliktu włosko - abisyńskiego.

Prawdopodobnie Anglia nie będzie przeciwstawiała się w Genewie odroczeniu obrad nad konfliktem włosko - abisyńskim, o ile będzie się to mogło przyczynić do zażegnania wojny. Gdyby jednak okazało się, że odraczanie obrad jest tylko pretekstem do przygotowań wojennych, Anglia będzie nastawała na rozpatrzenie konfliktu i powzięcie decyzji przez Radę Ligi jeszcze przed 25 sierpnia.

Warszawa bez wody i elektryczności

W poniedziałek o godzinie 20 min. 40 Warszawa została pozbawiona na przeciąg godziny normalnego dopływu wody i elek-

tryczności. Jak nam komunikują przyczyną tej przerwy było uszkodzenie turbiny w elektrowni warszawskiej.

Warszawa bez wody i elektryczności

W poniedziałek o godzinie 20 min. 40 Warszawa została pozbawiona na przeciąg godziny normalnego dopływu wody i elek-

Czerwona Armja

na granicy Mandżurji denerwuje Japonię

Z Tokio donoszą: W związku z uporczywie powtarzaniem się pogłoskami o mającym nastąpić zawarciu paktu nieagresji pomiędzy Japonią a ZSSR, agencja „Kokutsu“ opierając się na informacjach ze źródeł zbliżonych do ministerium spraw zagranicznych ogłosiła komunikat stwierdzający, że zawarcie podobnego paktu w obecnym stadium stosunków japońsko-sowieckich jest niemożliwe wobec istnienia całego szeregu niezalutwowanych kwestyj. Ministerjum spraw zagranicznych Japonii sądzi, że najpierw należy usunąć przyczyny ewentualnych konfliktów, a dopiero następnie można zawierać pakt. Krótko mówiąc Japonia domaga się wycofania wojsk so-

wieczek ze strefy nadgranicznej. Obecność silnej armii sowieckiej w pobliżu granicy twierdzi komu ponia a ZSSR agencja „Kokutsu“ nie publiczną i zmusza skarb japoński do zwiększenia wydatków na cele obrony narodowej.

„Okręt widmo“ Insulla na polskim wybrzeżu morskiem

Sensację na polskim wybrzeżu morskiem wywołało zawiązanie do portu gdyńskiego okrętu, który przez kilka tygodni r. ub. skupiał na sobie uwagę całego świata. Jest to „okręt widmo“, wynajęty w swoim czasie przez znanego milionera amerykańskiego, Insulla, który uciekał z Grecji przed

pościgiem władz sądowych żądających jego wydania. Statek ten nazywa się „Alfios“ i obecnie pod banderą grecką transportuje węgiel z Polski. „Alfios“ po krótkim postoju w Gdyni udał się do stoczni gdańskiej, gdzie dokonane mają być roboty remontowe.

Sowiety tworzą wielką flotę morską

Z Tokio donoszą: Według informacji agencji „Kokutsu“ Rząd sowiecki zakupił w ciągu ostatniego półrocza 62 parowce w Anglii, Holandji i Szwecji. Korzystając z wielkiego spadku cen, Sowiety zakupiły zabezpieczony okręty

najnowszych typów. W ciągu ostatnich 6-iu miesięcy Rząd sowiecki nabył w Holandji około 69.000 ton, a w Anglii i Szwecji 32.000 ton. W parlamencie holenderskim została zgłoszona interwencja w tej sprawie.

Wielki Mur Chiński

zagrożony przez oddziały powstańców

Z Szangha'u donoszą: Dziennik „Sun-Bao“ zamieszcza wiadomość, że w rejonie Sentjan około Wielkiego Muru Chińskiego oddziały powstańców, liczący 700 lu-

dzi zajął jedno z przejść. Wśród powstańców przeważa element napływowy o zabarwieniu komunistycznym. Policja chińska stara się zwalczyć ruch powstańczy.

Biją faszystów w Jugosławiji

W poniedziałek odbył się w Jugosławiji szereg wieców politycz-

nych, zarówno prorządowych, jak i opozycyjnych.

W miejscowości Cacak doszło do większych demonstracji, w czasie których pobito dotkliwie przywódcę faszystów jugosłowiańskich b. min. Ljotica, który przemawiał w duchu antyparlamentaryzm i antydemokratyzmu.

Zaznaczyć należy, iż w przemówieniu swym, wygłoszonym ubiegłego tygodnia w Senacie, premier Stojadinowicz podkreślił, iż w Jugosławiji zniszczyć należy jedną tylko partję polityczną, a mianowicie faszystów. (PAT)

Inne, najnowsze depeze, na str. 1 i 2-ej

Żwirownia Grabowa

chce osiągnąć rekord... wyzysku

Robotnicy przystąpili do strajku

(kor. własna)

W żwirowni Grabowa, własność Dyrekcji P. K. P., pozostającej pod osobistym zwierzchnictwem p. Smogorzewskiego, zaawidowcy stacji Łazy, chce się ustalić rekord w wyzyskiwaniu robotników.

Niedość że p. zawiadowca wyplaca robotników według swego widzimisie, krzywdząc ich przy wypłacie zarobków, ale na domiar złego, gdy tylko który robotnik śmie się upomnieć o swą krzywdę, p. zawiadowca jednym dykta-torskim pociągnięciem rękawa, pozbawia go pracy, bez wymówienia 14 dniowego.

Wreszcie miara się przebrała. Na prośbę robotników pojechał na żwirownię tow. Kulawiński.

Tow. Kulawiński stwierdził na miejscu, że robotnicy za 1 m³ żwiru wydobytego i załadowanego na wagon zarabiają 35 gr., że robotnicy dniówkowi pracują... bezpłatnie bez względu na to czy praca ich trwa dzień czy tydzień... P. zawiadowca płaci tylko od metra.

Robotnicy, zorganizowani w Związku klasowym, żądają zawarcia umowy zbiorowej, w tym celu wysłano delegatów, lecz p. kierownik delegatów nie uznał.

Wobec tego przystąpiono dn. 22 b. m. do strajku, a sprawę skie-

rowano do p. Inspektora Pracy w Zawierciu.

Nadmienić trzeba, że strajkujący, to ludność wiejska, łatwo nadająca się do wyzysku, lecz doprowadzona do rozpaczki staje się nieustraszona, o czym się p. zawiadowca dostatecznie przekonał, gdyż nie pomógł żadne próby złamania strajku.

Robotnicy strajkują w 100 proc. i oświadczyli, że nie pójdą do pracy, póki administracja nie uzna ich wszystkich żądań i nie zawrze umowy zbiorowej.

Na pomoc strajkującym towarzyszym pospieszyły miejscowe Związki Klasowe. Samorzutnie zebrano z pośród członków PPS. zł. 18.65 gr. i przekazano Komitetowi strajkowemu.

Strajkujący towarzysze już o-trzymali pomoc, w postaci żywności.

Składki wpływają nadal od klasy pracującej pow. Zawierciańskiego na konto strajkujących żwirińców.

Prosimy tą drogą klasę pracującą całej Polski o nadsyłanie ofiar na adres tow. L. Konopki TUR. Zawiercie, Piaskowa 6, gdyż tylko tym sposobem strajkujący żwirińcy zwyciężą w walce z wyzyskiwaczem.

Do osoby p. Zawiadowcy jeszcze powrócimy.

Wiadomości

Sportowe

Z dnia

BELGJA I SZWAJCARJA ODMOWIŁY UDZIELENIA SUBSYDJI OLIMPIJSKICH. Po decyzji rządu belgijskiego, który odmówił udzielenia jakiegokolwiek subsydjów swym sportowcom w celu wzięcia przez nich udziału w Igrzyskach olimpijskich w Berlinie skolei rząd szwajcarski powziął podobną decyzję.

Szwajcarski komitet olimpijski do magal się od rządu 60.000 fr. Suma ta później została zredukowana do 36.000 fr., a obecnie projekt pomocy rządowej sportowcom został ostatecznie odrzucony głosami lewicy, która nie chciała, żeby Szwajcarzy wydawali pieniądze w Niemczech hitlerowskich.

PRZENIESIENIE KLUBÓW WIOŚLARSKICH W GÓRĘ RZĘKI W związku z zamierzonymi intensywniejszymi pracami nad uporządkowaniem brzegów Wisły, budowa bulwarów etc., zaistniała potrzeba przeniesienia wszystkich istniejących klubów wioślarskich w górę rzeki powyżej plaży Kozłowskięgo. W grę wchodzi wszystkie kluby położone między mostami Poniatowskięgo i kolejowym i dalej.

W sprawie tej odbyła się już wczoraj wstępna konferencja zainteresowanych władz. Decyzję zapadła na następnej konferencji.

Tenis

POLSKA PRZEGRYWA 5:0 Z WĘGRAMI. W poniedziałek zakończył się na Węgrzech międzypaństwowy mecz tenisowy Polska — Węgry. Ostatniego dnia Węgry odnieśli dalsze dwa zwycięstwa nad Hebda i Wittmannem.

Ogólny wynik meczu brzmi zatem 5:0 na korzyść Węgrów. Jest to pierwsza przegrana Polski w tak wysokim stosunku z Węgrami.

PUHAR DAVISA ZOSTAJE W ANGLJI. W drugim dniu meczu finałowego o puchar Davisa Anglia — meryka para angielska Hughes — Tuckey pokonała niespodziewanie parę amerykańską Allison — Van Ryn 6:2, 1:6, 6:8, 6:3, 6:3. Po drugim dniu prowadzi Anglia 3:0 i ma już wygrany mecz. Puchar Davisa pozostaje zatem w d. c. w Londynie.

Turystyka

SOWIECKA EKSPEDYCJA NAUKOWA NA SZCZYCIE GÓRY ELBRUS. Donoszą z Nalezik na Kaukazie, że grupa północna wysokogórskiej ekspedycji geodezyjnej dotarła do szczytu zachodniego góry Elbrus. Mimo niezwykle trudnych warunków meteorologicznych członkowie ekspedycji zainstalowali na wysokości 5.633 m. przy bardzo rozrzedzonej atmosferze, posterunek do pomiarów triangulacyjnych. Jest to najwyższy położony posterunek na świecie. Na wysokości tej członkowie ekspedycji pozostawali przez cztery dni.

Kolarstwo

ROMAIN MAES ZWYCIĘSCĄ TOUR DE FRANCE. W niedzielę zakończył się we Francji największy na świecie wyścig kolarski, znany pod nazwą „Tour de France“.

Wyścig wygrał Belg, przebywając 4.338 km. (21 etapów) w ogólnym czasie 141 godzin 32 minuty i 39 sekund.

Hippika

POLACY ZDOBYWAJĄ PUHAR NARODÓW W SPAA. Na Międzynarodowych Zawodach Hipicznych w Spaa najważniejszy konkurs o Puchar Narodów, bezapelacyjnie wygrali Polacy.

Razem Polacy mieli 4 błędy, Belgowie — 20, Holendrzy — 50.

W poniedziałek w Spaa Gutowski na Warszawiance zajął trzecie miejsce w Grand Prix, Szosland na Savannah był trzeci w skoku na dalekość — 6 mtr. (wygrał ten konkurs jeździec Castries — Francja — 760 mtr. rek. świata).

Z wydawnictw sportowych

SZERMIERKA — ŁUCZNICTWO — STRZELANIE. Biblioteka wychowania fizycznego kobiet, po pierwszych 3-ach tomach (Turystyka, Uszkodzenia sportowe u kobiet, Narciarstwo), publikuje obecnie tom IV „Strzelectwo — Szermierka — Łucznictwo“ w opracowaniu najwyższych w tej dziedzinie specjalistów, mających za sobą doświadczenie i osobista praktykę, zarówno zawodniczą, jak i organizacyjną.

Książka jest swego rodzaju rewelacją na naszym rynku wydawniczym. Jest ona pierwszym, jedynym dotąd dziełem, obejmującym całokształt sportów bojowych, których wzajemne powiązania są dość bliskie, a cechy w pewnej mierze pokrewne. Książka została opracowana wszechstronnie i starannie. Zawarto w niej bogaty materiał teoretyczny, doświadczenia i wskazówki praktyczne odnośnie sportów bojowych.

Część lekarska przystępnie omawia charakterystykę sportów bojowych z punktu widzenia zdrowotnego, następnie wylicza najczęstsze uszkodzenia, powstające przy uprawianiu tych sportów, wreszcie uczy jak faktem tym zapobiegać, oraz jak należy postępować w razie wypadku.

Książka ukazała się nakładem Głównej Księgarni Wojskowej w Warszawie.

AGNIESZKA SMEDLEY Z cyklu „MIGAWKI CHINSKIE“

BANDYTA

Z upoważnienia autorki przełożyła B. Kopelówna

Trzymaliśmy karabiny w rękach, a głowy zwieszały się nam ot tak... widzisz. Pewnej nocy zajęliśmy jakąś wieś, ale okazało się, że wszyscy prawie mieszkańcy poszli z Czerwona Armją. Powiedziałem strażą: „Ty czuwasz tu... a ty czuwasz tam, reszta niech śpi“. Sam poszedłem dalej i wyrzuciłem się o jakąś skrzynię. Pomyślałem sobie, że jest to bardzo dobre miejsce do spania, ułożyłem się w tej skrzyni i zasnąłem od razu, jak trup.

Następnego ranka otwieram oczy i czuję coś pod sobą. Podnoszę się i patrzę... podemną leży jakiś trup. Pomacałem swoje plecy — były twarde i sztywne, wiesz... krew z tego trupa spływała mi po plecach i cała moja bluza zesztywniała od tego. — Meng śmiał się serdecznie z figla, jaki sam sobie spłatał: — Zabiłem człowieka a potem sam spałem na nim Obróciłem trupa, ale nie mogłem rozpoznać, czy to żołnierz, czy generał, bo, wiesz, oficerowie w Armji Czerwonej ubierają się i żyją tak, jak żołnierze — wszyscy jednakowo. Ale śmiałem się bardzo, zobaczywszy, że zabiłem człowieka, a potem sam na nim spałem.

...Przypomniała mi się inna przygoda. — Pewnej nocy bliźni się i zajęliśmy jakąś wieś. Pozostało tam tylko parę starych kobiet i kilkoro dzieci. Ale my byliśmy tak zmęczeni, że nie zabilimy ich. Wszyscy moi ludzie zasnęli w domach, albo pod drzewami. Ja znalazłem jakiś pusty dom i wszedłem przez drzwi — wewnątrz było pusto i pachniało tak, jakgdyby nikt tam nigdy nie mieszkał. Rzuciłem się na łóżko i zasnąłem bardzo mocno.

W nocy coś mnie zbudziło ze snu — sam nie wiem co. Otwieram oczy i patrzę... Widzę jakąś piękną dziewczynę, może szesnastoletnią. Płacze i płacze... Wstaje i pytam, czemu rozpacza tak okropnie, ale ona nie chce mi nic powiedzieć. Obejmuję ją i pocieszam — tak, po ojcowsku — a potem zmuszam, aby położyła się na moim łóżku. Przez całą noc ją pocieszałem...

Rano budzę się, a dziewczyny niema. Za oknem stoją moi bandyci i starzy mieszkańcy wioski. Pytam: „Czemu macie takie przerażone miny?“ A bandyci powiadają mi na to, że dowiedzieli się od tarych ludzi we wsi, iż w tym domu straszny — rozumiesz, straszny! Starzy ludzie opowiadali im, że przed wielu laty pod murami tego domu pochowana została dziewczyna, i że od tego czasu, nikt tu nie może spać. Każdego, kto zasypia, duch dziewczyny dusi... ot, tak! — Meng chwycił się rękami za szyję i zademnstrował duszenie, a potem opuścił ręce i rozemiał się zwycięsko: — Ale dziewczyna mnie nie zadusiła. Dlatego, że mam dobre serce i że pocieszałem ją przez całą noc.

W Kantonie w r. 1931, gdy grupa rywalizujących polityków i „militarystów“ utworzyła swój własny rząd i groził marsz na Nankin, Meng brał czynny udział w całej aferze.

Paradował on po przepalonych słońcem ulicach miasta, ubrany w czarny wełniany, cudzoziemski garnitur. Jego jedyna biała, bawelniiana szata chińska była brudna — i została oddana do prania. To cudzoziemskie ubranie Meng kupił poto, aby wywierac odpowiednie wrażenie na urzędnikach i „militarystach“, z którymi miał do czynienia. Było ono zrobione na męczyznę jego wzrostu, ale nie jego tuszy — i rezultat był taki, że marynarka nie zapinała się z przodu, a rękawy były za krótkie. Na głowie Menga sterczał sztywny, słomkowy kapelusz, zbyt mały dla niego. Laska, za którą zapłacił pięćdziesiąt centów, uzupełniała całość stroju.

— W tym ubraniu wyglądam, jak burżuj — tłumaczył parze przyjaciół cudzoziemskich, których spotkał na ulicy. Mam jeszcze drugie ubranie: chińskie, ale oddałem je do prania. Teraz muszę nosić to, póki tamto nie będzie gotowe.

Para przyjaciół Menga odprowadziła go do taniego, brudnego, małego hoteliku, w którym mieszkał, płacąc osiemdziesiąt centów dziennie za pokój i utrzymanie. W pokoju, na ławce, wisiała jego zapasowa para skarpetek i zapasowa koszula. Uprał je sam i powiesił, aby wyschły. Na twardem łóżku chińskim, zrobionem z desek i pokrytem matą, leżał mały stos książek.

Ponieważ Meng ufał swym przyjaciołom, wyjaśnił im cel swej podróży do Kantonu. Odbył tam szereg konferencji z Wang - Ching - Wei, „lewym“ politykiem, oraz z niektórymi z pośród „militarystów“ — i zaofiarował się, że zorganizuje bandytów w Suiyuan, aby niepokoiłi Czang-Kaj-Szeka. Za tę przysługę zażądał sumy pięćuset tysięcy dolarów.

Otóż Suiyuan — to mała prowincja, znajdująca się na północ od Pekinu, na granicy Wewnętrznej Mongolji, na przeciwległym krańcu Chin. Meng, występując w imieniu swego Stowarzyszenia, zaofiarował się, iż pojedzie do tej dalekiej prowincji, zorganizuje tam bandytów i spowoduje takie zamieszki, że gdy „militaryści“ kantonscy pójda przeciwko „militarystom“ nankińskim, Chang - Hsueh - Liang — „militarysta“, sprawujący rządy w Pekinie — zmuszony będzie posłać część wojska do Suiyuan, a resztę trzymać w północnych Chinach — i przez to nie będzie mógł iść na pomoc swemu sprzymierzeńcowi Czang-Kaj - Szekowi w Nankinie. Taki był plan. Wang-Ching - Wei jednak — opowiadał Meng — ofiarował mi tylko pięćdziesiąt tysięcy dolarów za wykonanie planu — i Meng odrzucił tę propozycję, twierdząc, że z taką nieznaczna sumą nawet nie dotrże do Suiyuanu.

(d. c. n.)

Stosunki w Hucie Szkła w Szczakowej Plantatorzy ciastek

Lekceważenie zdrowia i życia robotników

(Kor. własna).

Od czasu wykupienia Huty Szkła w Szczakowej przez belgijskich kapitalistów, stosunki w Hucie stały się wprost nie do zniesienia. Stosuje się niemożliwy terror wobec robotników, w czym prym wodzi p. Degro, kierownik Huty.

Kierownik toleruje robotnika, o ile ten ma przystojną żonę, lub piękną córkę: taki może jeszcze liczyć, że będzie miał pracę i możliwe warunki płacy, zaś każdy inny traktowany jest przez niego, jak niewolnik. Rozzuchwalony p. Degro pozwolił sobie przed dwoma miesiącami wyrzucić bez powodu dwóch braci Filipowiczów, jednego z nich nawet dotkliwie pobili. Nic też dziwnego, że sprawa rozegrała się przed Sądem; poszkodowani uzyskali odpowiednią satysfakcję w formie przyniesienia im słusznego odszkodowania. Wśród wielu innych krzywd, o tej piszemy dla przykładu.

A teraz popatrmy, jak wyglądają stosunki bezpieczeństwa w tejże Hucie. W dniu 1.VII b. r. podczas naprawy windy, zapomocą której ciągnie się gotowe szkło do magazynów, winda zerwała się, a znajdujący się w niej dwaj robotnicy: Janik i Zajca runęli w przepaść, wynosząc przeszło 10 metrów. Janik poniósł śmierć na miejscu, a drugi jego współtowarzysz walczył ze śmiercią, doznał bowiem zgruchotania klatki piersiowej tak, że stała się nadzieja utrzymania go przy życiu. A nawet gdyby udało się go uratować, zostanie kaleką na całe życie.

Zmarły w wieku zaledwie 32 lat.

Janik osierocił żonę i roczne dziecko.

Nie wiemy w tej chwili, czy Komisja sprawdzała system bezpieczeństwa i kogo pociągnie do odpowiedzialności sądowej, jednak stwierdzamy, że bezpośrednio przyczyną wypadku była zastosowana ostatnio oszczędność ze strony administracji, która zamiast przydzielić do obsługi pracownika wykwalifikowanego, pozostawia obsługę każdemu robotnikowi. Chociaż nie każdy obnażony jest z tą pracą. Tak też było i w opisanym wypadku; jeden z robotników wyciągnął windę za wysoko, tak że lina się pokręciła i trzeba było pokręconą linę odciąć za pomocą dźwigara, który nie wytrzymał ciężaru, zerwał się i spowodował wypadek.

Mimo opisanego wypadku, który pociągnął dwie ofiary w ludziach, administracja Huty Szkła w dalszym ciągu nie stosuje tam najprymitywniejszych nawet środków bezpieczeństwa, klatka windy bowiem nie ma ścian, któreby chroniły od przewrócenia się wóz-

ka ze szkłem w czasie ich windowania. W tych warunkach — gdyby wózki się przewróciły, o co jest b. łatwo, zwłaszcza, że Huta stosuje „wysięg pracy“ tak, że wózki winduje się na górę przez 10 minut, to robotnicy, pracujący na dole, zostaną zgnieceni na miażdżącą.

Popatrmy dalej, jak wyglądają porządki sanitarne w kolonii robotniczej. Już, jadąc pociągiem możemy zobaczyć zdaleka koloniję domków robotniczych, zamieszkałych przez rodziny robotnicze, pracujące w Hucie. Domki te są odrapane, niechlujne, nieestetycznie ogródko, względnie oparkowania, popodpierane sztachetami, słowem same rudery, przypominające swym wyglądem nie domki kolonii, tylko cele aresztanckie.

Warto przytem nadmienić, że kiedy jeszcze „wybierało“ się Radę Miejską w inny sposób, niż przy „wyborach“ w dniu 10.XII 1934 roku, wówczas i nadzór ze strony Zarządu Miasta był odpowiedni.

Obecnie, kiedy mamy różnych panów radców z bożej łaski i pół-

tuzina ławników z samej fabryki, którzy solennie przyrzekli „opiekę“ robotnikom, pod ich okiem dzieją się takie „porządki“.

Mamy nadzieję, że wołanie nasze nie będzie „wołaniem na puszczy“ i że kompetentne czynniki wglądną w te stosunki.

Wiadomości z całej Polski

NAPAD NA PLEBANJĘ.

We wsi Przesmyki w powiecie siedleckim na plebanję napadło w nocy kilku bandytów, którzy zastrzelili gospodynię księdza Apolonję Szymańską. W czasie przemieszczania plebanji bandyci zostali spłoszeni i zbiegli. Zawiadomione o napadzie władze policyjne zarządziły pościg.

BANKIER NA WIEZIENNYM URLOPIE.

Naskutek zezwolenia władz centralnych udzielony został urlop więzienny b. prezesowi Rady Nadzorczej Sosnowieckiego Banku Za Głębia Felicianowi Wieczorkowi.

Wieczorek był czołowym oskarżonym w głośnym procesie korupcyjnym o nadużycia bankowe w Zagłębiu i skazany został za sprzeniewierzenia na 7 lat więzienia. B. prezes banku, defraudant zwrócił się pisemnie do Ministerjum, o udzielenie mu krótkiego urlopu więziennego, dla załatwienia niecierpiących zwłoki spraw osobistych. Władze wymiaru sprawiedliwości zgodziły się na przyznanie urlopu, jednakże nie dłuższego niż 10-godzinne, co było podyktowane obawą urieczy skazanego.

SAMOSĄD NAD KONIKRADEM

We wsi Terewicze gm. hancewickiej (Wileńszczyzna), właścianie ujęli w nocy podczas kradzieży znanego konikrada Piotra Stefaniwicza. Wieśniacy wymierzili mu doraźną karę, przyczem pobili go tak dotkliwie pałkami, że połamali mu kilka żeber. Konikrada odwieziono w ciężkim stanie do szpitala.

ŚMIERĆ SPOWODU KONIA.

Niejaki p. Rossima, właściciel majątku Wieniec w pow. mogiłańskim miał narowistego konia, który już raz przyprawił go o obrażenia.

Ostatnio p. Rassim użył tego samego konia do zaprzęgu, a gdy wsiadł do powozu — koń jakby szalony rzucił się naprzód. P. Rassim nie mógł go powstrzymać. W pewnym momencie powóz uderzył o pień topoli, rozbijając się na drobne kawałki.

P. Rassim doznał złamania obu rąk i nóg, ponadto gruba drzazga wbiła mu się poniżej serca. Konia zastrzelono.

WYPADEK W CZASIE RAJDU.

Podczas rajdu motocyklowego Wilno — Białystok — Wilno miał miejsce wypadek pod Poluknią. Zawodnik Bronisław Meroz najechał na krowę zabijając ją na miejscu. Złamał on przytem nogę i skaleczył się w oko.

Z Wilna wysłano natychmiast auto sanitarne. Morozu odwieziono do szpitala. Życiu jego nie zagraża niebezpieczeństwo. — Le-

dział, Piłatowicz, Teledziński i

Ozimowski. Od czasu przejścia firmy w ręce nowych właścicieli zaczęły się tam różne zamieszania. Nowi właściciele, zaraz po objęciu, zaczęli pogarszać warunki pracy. O ile przedtem wszyscy pracownicy otrzymywali od p. Gajewskiego obiady, to nowi właściciele te obiady skasowali. Rekompensatę za świąteczną pracę odjęli i t. p. To postępowanie wywołało strajk, który po czterodnio-

wem trwaniu w czerwcu został zakończony podpisaniem umowy w Inspektoracie Pracy. Właściciele jednak odrazu po podpisaniu umowy uprawiali wobec niej sabotaż.

Ponieważ nie podobało się im, że robotnicy żądają dotrzymywania umów, więc postanowili pozbyć się tych wieloletnich pracowników firmy w sposób, który zasługuje na utrwalenie w pamięci.

Pewnego dnia do spokojnie pracujących w zakładzie robotników weszła policja mundurowa i nieumundurowana i zakomunikowała im, że mają przerwać pracę — udać się na górę, gdzie będą wypłaceni i wydaleny z pracy.

Po udaniu się na górę, policja zrewidowała w garderobie wszystkich pracowników, przetrząsając ich ubrania, kieszenie, szafki w garderobie; nawet poszukiwano w pantoflach... Czego szukano w kieszeniach i pantoflach? Niewiadomo.

Po przeprowadzonej rewizji dopiero p. Grodzicki zawiadomił zebranych, że zwalnia ich z pracy, wypłaca należność za dwa tygodnie i żąda opuszczenia zakładu. Na zapytanie, co takiego uczynili, że zwalniają się ich w takich warunkach, policja nie pozwoliła mówić, oświadczaając, że mają wychodzić i nie dyskutować, bo jak nie, to przyjedzie karetka policyjna i wywiezie ich... Przepędzano nawet zatrzymujących się na podwórzu i oczekujących na innych, stopniowo wychodzących zredukowanych.

Na miejsce usuniętych właścicieli przyjeżdżają famistrajki z organizacyjki „Polska Praca“.

Do sprawy tej jeszcze powrócimy, bo niepodobieństwem jest nie napiętnować jaknajstrzeżniej zachwalonych współwłaścicieli — stosujących metody afrykańskich plantatorów wobec solidnych robotników.

DZIAŁ LEKARSKI

Lekarz-dentysta

Tadeusz Rozenwein
 Żółwina 21, tel. 9.49.91.

Niepowodzenie p. Sawickiego

(Korespondencja własna).

P. Adolf Sawicki, b. poseł, zwołał w niedzielę w Augustowie wiec pod firmą Stronnictwa Ludowego, na którym chciał przeprowadzić rezolucję o wzięciu przez chłopów udziału w wyborach.

Obecnie, kiedy mamy różnych panów radców z bożej łaski i pół-

Zaledwie p. Sawicki rozpoczął przemówienie — uczestnicy zgromadzenia — rzucili mówcę z trybuny i gdyby nie obrona przez policję zostałaby on pobity.

Policja wiec rozwiązała, rozpraszając zebranych siłą.

Tragiczna śmierć reemigranta

W sobotę na torze kolejowym niedaleko Niwki, znaleziono zmasakrowane zwłoki mężczyzny.

Dochożenia ustaliły, że są to zwłoki Korbińskiego, który nie-

dawno wrócił z Francji, gdzie przez kilka lat pracował.

Najprawdopodobniej rzucił on się w celach samobójczych pod pociąg, bo nie miał co jeść.

Huragan nad Łodzią

Nad Łodzią przeszedł huragan. Gwałtowny wiatr zerwał kilkadziesiąt dachów. Zanożowano również kilkanaście wypadków o kaleczeń przechodniów przez spadające odłamki tynku oraz doniczki z okien i balkonów.

W okolicach Łodzi huragan wy-

rzędził duże straty. W kilku miejscowościach zerwane zostały dachy z domów i stodół. Przerwana była również komunikacja telefoniczna, którą jednak w szybkim czasie naprawiono. Wiatr powrywał drzewa z korzeniami.

Czy już zapisałeś się na obozy Z.R.S.S.?

HULBERT FOOTNER 23

Niebezpieczny ładunek

Z upow. autora przełożyła Wacława Komarnicka

„Czy ja nie mogę być przy tem?“, zapytała, kokie-terynie wydymając wargi.

„To nie ma nic wspólnego z tobą“, odparł Horacy. Uspokoilo ją to chwilowo. „Zaczekam na ciebie w pokoju muzycznym“, dodała, odchodząc.

Staliśmy właśnie przed pokojem muzycznym. M-me Storey, niby przypadkiem, poprowadziła Horacego dalej, gdy znów rozpoczęli rozmowę.

„Wszystko to dzieje się tuż pod moim nosem, a pani żąda, abym nawet nie reagował!“, zawołał Horacy.

„Czy kapitan zawiadomił pana o ucieczce dwóch ludzi w Willemstad?“,

„Nie“.

„W takim razie może pan coś zrobić. Gdy zobaczy pan kapitana, niech pan wtrąci nieznacznie do rozmowy, że wspominałam o spotkaniu z nim, kiedy był zajęty szukaniem dezertów. Zobaczymy, co on powie. Może uwaga ta zaskoczy go i zacznie się plątać“.

„Jeżeli jest wmiem, to zdradzi go wyraz twarzy, gdy mu powiem, że nie pani nie grozi i że pani znajduje się na pokładzie“.

„Widziano nas, gdy wchodziliśmy po trapie“, odparła sucho. „Wyraz jego twarzy będzie już przygotowany na tę nowinę“.

„Jeżeli wie, że pani się uratowała, to może wiedzieć, że opowiedziała mi pani wszystko“, oponował Horacy. „Pocóż mam udawać, że o niczem nie wiem?“

„Im więcej da mu pan do myślenia, tem większe mamy szanse przyłapania go“.

Horacy wzruszył niecierpliwie ramionami. Nie umiał przyjmować spokojnie takich, jego zdaniem, niestusnych, niedorzecznych rad.

„I niech się pan pilnuje!“ — dodała poważnie M-me Storey. „Jeżeli spiskowcy zrozumieją, że jesteśmy na ich tropie, to zaczną się ruszać“.

„Naturalnie“, powiedział, napół tylko słuchając.

Podczas gdy Horacy poszedł na poszukiwanie kapitana, zesłaliśmy na dół pokład do kabiny radiotelegraficznej, aby dowiedzieć się, czy podczas naszej nieobecności nie nadeszły dla nas jakieś telegramy. Radiotelegrafista był to młody chłopak, imieniem Charlie, który, jak wielu innych przed nim, zakochał się w ciemnych oczach mojej pracodawczyni. Gdy stanęliśmy w drzwiach, twarz jego rozpromieniła się, jak zapalona lampa.

„Niema nic dla pani“, rzekł, „ale niech pani zobaczy, co złapałem z powietrza, gdy staliśmy na kotwicy. Dziwne rzeczy dzieją się na Orizabie. Myślałem, że może zainteresuje to panią, jako kryminolog“.

Podał kartkę, zapisaną jego płynnym piśmem. Przeczytała ją, poczem podała mi z nieprzeniknionym wyrazem twarzy. „Czas pokazał przedź, niż się spodziewałam“, rzekła cichutko. Charlie nie dosłyszał tego. Przeczytałam:

Do Naczelnika Policji Willemstad.

„Dzisiejszego wieczora, wkrótce po podniesieniu kotwicy, jeden ze stewardów mojego statku usłyszał, że ktoś dobija się do drzwi jednej z kabin. Okazało się, że niejakiego Johna Matthensa, jadącego z Willemstad do Panamy, zamknięto na klucz w kabynie, klucza zaś nie można było znaleźć. Gdy go zwolniono, Matthens oświadczył, że przed godziną przybył na pokład wraz z żoną, która uspiła go, wysypując mu jakiś narkotyk do napoju, poczem zamknęła go na klucz i powróciła na ląd. Domagał się odwiezienia go spowrotem do Willemstad. Odmówiłem zawrócenia statku, na co wyżej wymieniony, widząc przejeź-

dającą motorówkę, wyskoczył przez burtę. Wyrzuciłem pas ratunkowy i oświetliłem to miejsce reflektorami. Ujrzałem, że wyciągnęła go jakaś łódź, wobec czego kontynuowałem podróż. Powyższe podaje panu do wiadomości.

„B. Carstairs, kapitan. R. M. S. Orizaba“.

„Co pani na to?“ — zapytał Charlie, szczerząc zębami.

„O, pani ta chciała się łatwo pozbyć męża“, odparła M-me Storey. „Bardzo to częsty wypadek“.

Chłopiec roześmiał się. Horacy, usłyszawszy nasze głosy, ukazał się w drzwiach kabiny. Młody Charlie zesztyniał natychmiast, jak wszyscy pracownicy Horacego w jego obecności. Poszliśmy z Horacym wzdłuż pokładu

Powiedział:

„Kapitan mówi, że dwóch marynarzy uciekło rzeczywicie w Willemstad; Wanzer i Johnson. Powiedział, że nie chciał mnie niepokoić tą sprawą, bo statek ma i tak wystarczająco załogę“.

„Klamie“, rzekła ostro M-me Storey. „To pierwszy dowód, jaki mamy przeciw niemu. Widziałam Wanzerę na pokładzie na chwilę przed podniesieniem kotwicy. I mam powody, aby sądzić, że drugi marynarz również znajduje się na statku“.

„Johnson?“ — zapytał lekceważąco Horacy. „Ale cóż on ma wspólnego z tą sytuacją?“

„To ten marynarz, na którego pan się natknął pierwszego dnia podróży“.

„Ha!“ — zawołał Horacy. „Lepiejby było, gdybyśmy się pozbyli tego buntownika“.

„Muszę teraz opowiedzieć panu wszystko“, kontynuowała M-me Storey. „aby mógł pan przedsięwziąć środki obrony, Johnson w rzeczywistości nazywa się Harry Holder“.

Horacy stanął, jak wryty i wytrzeszczył oczy. „Co pani mówi?“ — zawołał. „Holder?“

Kronika lwowska

KANDYDATURY Z NIEPRAW-DZIWEGO ZDARZENIA...

Informują nas ludzie bezstronni, że targ o mandaty poselskie przestoczył się w zjadłą walkę nie przebiegającą w środkach. Podobno już nawet władze straciły głowę i patrzą beznadziejnie na niesamowity wysięg „swoich“ ludzi do foteli sejmowych ze Lwowa i wsch. Małopolski. Naturalnie, że najbardziej gorszące widowisko, daje B. B. i wszystkie sprzymierzone z nim związki i związeki. Ale stronnictwa mniejszości narodowych także nie pozostają w tyle. Wśród sjonistów biją się o zagrożone zresztą miejsce żydowskie ze Lwowa: dr. Rosmarin, Dr. Rotenstreich i Dr. Sommers-

tein. Każdy z nich powołuje się na przyrzeczenia dane mu przez różnych dygnitarzy. Im wszystkim zagraża znowu wicepr. Chajes.

Wśród polityków „Unda“ sprawa przedstawia się o tyle łatwiej, że to stronnictwo postanowiło „podsunąć“ do mandatów sejmowych tylko nie znaczące figury. Mają „kandydować“ prawie wszyscy redaktorzy „Dita“, ludzie nie mający wspólnego z realną polityką i z faktycznymi wpływami w swoim społeczeństwie. W tych targach o przyrzeczone Ukraincom mandaty we wsch. Małopolsce jeden mandat ma dostać osławiony wśród Ukrainców wydawca kilku gazet ukraińskich I. Tyktor. Pan ten przyszedł w posiadanie wydawnictwa tych gazet bardzo podejrzany drogą. Teraz w podobny sposób znajduje się w posiadaniu mandatu do Sejmu.

BĘDZIE PRACA — NIE BĘDZIE PŁACY.

Na wszystko znajdują się sposoby. Powiat i województwo lwowskie słynie z najbardziej zaniedbanych dróg. Dzielnik kombinatory dla zaradzenia temu złu uchwalili urządzić święto pracy. W ramach tego święta, w ciągu jednego dnia, przy udziale 100.000 ludzi ma się odbyć bezpłatna (!) naprawa wszystkich szos, wodociągów do Lwowa po jedenastym km. oraz przebudowa ul. św. Marcjana.

DWA ZAMACHY SAMOBÓJCZE.

26-letnia Marja Król, służąca u inż. Friedmana (ul. Klonowicza 16) popełniła samobójstwo, wypijając w zaniarze samobójczym duży szklaneczkę spirytusu denaturowanego oraz benzyny. Drugi zamach samobójczy popełnił przodownik P. P. 46-letni Józef Kawała. Z dniem 1 lipca r. b. przeniesiono Kawałę z posterunku w Rzędzie do nowoutworzonego X komisariatu we Lwowie. Z powodu tego przeniesienia, Kawała popadł w depresję psychiczną. Z rewolweru służbowego strzelił sobie w serce, pozabawiając się życia.

Co grają w teatrach lwowskich

TEATR WIELKI niezmierny.
 TEATR ROZMAITOŚCI: środa, czwartek 8 w. „Naręczona z dachu“.

Komisarska Aleja Prezydenta Starzyńskiego

Dn. 31 lipca na „Bajracie” warszawskim zapasie ma ostateczną uchwałę dotyczącą parcelacji Ogrodu Saskiego. Mają być znów wycięte drzewa! Sprawa ta wywołała w opinii publicznej ostry sprzeciw. Przeciwno parcelacji ogrodu Saskiego, wypowiedziały się zdecydowanie organizacje kulturalne, naukowe i fachowe z prof. Hryniewieckim na czele.

Zdaje się jednak, że, pomimo słusznego protestu opinii publicznej, przed niszczącymi zapędami rządów komisarskich, nie ogrodu Saskiego nie ochroni. To, czego nie dotknęła siekiera władz zaborczych, ma paść pod siekierami władz komisarskich.

Przypomnieć bowiem należy, że nie jest to pierwszy zamach na całość ogrodu Saskiego. Już w czasie zapoczątkowania kanalizacji w Warszawie, a więc kilkadziesiąt lat temu, były projekty przeprowadzenia przez Ogród Saski ulicy, wycięcia drzew, bo to było potrzebne dla prowadzenia kanalizacji. Jednakże ówczesny komisaryczny prezydent Warszawy, generał Starynkiewicz, chociaż Rosjanin, chociaż obcy iudzości polskiej, chociaż przedstawiciel rządu wrogiemu, nie zgodził się na ten niszczycielski projekt wycięcia drzew, rozumiejąc potrzebę zieleni w centrum miasta, a także konieczność uszanowania pamiętki.

Były również wielokrotnie zamachy na ogród Saski na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat. Zawsze spotykały się z należytą odprawą, opinia publiczna wytrwale i stanowczo protestowała, władze miejskie z opinią publiczną się liczyły, a Rada Miejska pochodząca z wyboru, uchwałała na krótko przed swoim rozwiązaniem wnioski przeciwstawiające się raz na zawsze jakimkolwiek próbom pomniejszania ogrodu Saskiego i przeprowadzania przez ogród ulicy.

Obecnie ta uchwała przedstawicieli ludności stolicy ma być zwołana; wieloletnie drzewa ogrodu Saskiego mają paść pod niszczącą siekierą komisarskich władz miejskich. Jest to zapowiedź likwidacji ogrodów w centrum Warszawy, bowiem pozostanie już tutaj tylko niewielkich rozmiarów ogród Krasieńskich. Ogród Saski będzie już tylko smutną zieloną dekoracją dla „arterji handlowej”, świadectwem dawnych czasów.

Zaznaczyć trzeba, że uchwała warszawska i metody komisarskiego zarządu miasta mają znaczenie nie tylko dla Warszawy. Ten system gospodarki i bezceremonialny stosunek do zieleni posiada dziwną własność zarażania miast innych. Rabcie Warszawa drzewa, natychmiast za nią idzie Kraków i oto na plantach krakowskich „sanacyjny” Magistrat wali kilkunastoletnie przepiękne olbrzymy.

W Warszawie wycinają drzewa, krzyczy zarząd miasta Częstochowy i... za przykładem Warszawy pod siekierą padają rzędy drzew, z których była tak dumna Częstochowa...

W Warszawie, w Krakowie, w Częstochowie wycinają drzewa! dudni radosny tryumf w Ma-

gistracie Przemyśla, i — jak w tych dniach doniosła prasa — pod toporem „sanacyjnych” władz miejskich mają paść stare kasztany, którei wysadzone jest wybrzeże Saru...

Przytoczyliśmy kilka zaledwie przykładów niszczycielskiej pasji w stosunku do zadrzewienia miast, jaką specjalnie odznaczają się rządy „sanacyjne” — komisarskie.

Gdzie szukać przyczyny tego wrogiego nastawienia? Sądymy, że odpowiedź znajdziemy u Henryka Manna, który tak rządy obecnych władców definiował:

„Od pewnego czasu obniża się poziom moralny moźnych. Takie typy niszczą religię, wiedzę, naukę społeczną — wszystko, co ich nie obchodzi. Nie rozumieją z tego ani słowa. Nieokiełznany pęd do niszczenia ogarnia wszystko, co posiadają”.

„Pęd do niszczenia!” Oto psychologiczna podstawa tych dążeń!

To, co się zdecyduje w środę na „Bajracie”, będzie dalszym ciągiem likwidacji Ogrodu Saskiego. Kraków, stary kulturalny Kraków, gdy rozpoczął niszczycielską akcję wyrąbywania drzew na plantach, pod wpływem akcji łow. Emila Haackera, zdecydowanie i stanowczo się oparł niszczycielskim zapędem rządów „sanacyjnych” Magistratu i ochronił piękny dokument kultury, wielki rezerwat zieleni dla mieszkańców.

Kto obroni Ogród Saski przed zagładą? Czy opinia publiczna będzie milczeć? Nie sądymy. Ale wiemy napewno, że komisarski zarząd przed oburzeniem opinii się nie cofnie. Niechże więc, ta „arterja handlowa”, wyrąbana w Ogródzie Saskim na wieczną rzecz, pamiętkę i na znak ustosunkowania się władz komisarskich do zagadnień kultury nosi nazwę „Alej Komisarskiej — alej prezydenta Starzyńskiego”.

AL. W-r.

Postulaty robotników z robót publicznych

Dnia 30 b. m. Dyrekcja Funduszu Pracy w osobach p. p. dyr. Gronwald, wice-dyr. Małysiński i inż. Stolarczyka przyjęła delegację z robót sezonowych, finansowanych przez Fundusz Pracy.

W skład delegacji wchodziło 3 robotników, z tow. Makowskim na czele. Delegaci poruszyli m. in. sprawę przenoszenia delegatów na inne tereny oraz szkolenia robotników na terenach

pracy.

Czas już skończyć z tem, aby p. „kierownik” był panem życia i śmierci robotników na terenach.

Robotnicy kładli na rostrzygnięcie tych spraw wielki nacisk. Odpowiedzi przyrzeczono udzielić w ciągu kilku dni. Robotnicy sezonowi ze zrozumiałym zniecierpliwieniem oczekują odpowiedzi na ich słusne postulaty.

Mamy nadzieję, że odpowiedź nie może być inną jak przychylna.

Napad bandycki na plebanję Krwawe walki z policją i wieśniakami

Wczoraj o godz. 21 m. 30 dwóch uzbrojonych i zamaskowanych bandytów dokonało napadu na plebanję przy kościele parafjalnym w wsi Przesmykach (pow. Siedlecki). Bandyci dopadli do księdza i, grożąc bronią, krzyknęli: „Dawaj pieniądze!” Krzyki obudziły gospodynię księdza, 47-letnią Apolonję Szymańską, która stanąwszy przy oknie, wszczęła alarm. Wówczas bandyci zaczęli strzelać. Kule ugodziły Szymańską, która wkrótce zmarła. Bandyci, obawiając się, aby nie wpaść w pułapkę, nic nie zdążywszy zrabować, połączyli się z 3 stojącymi na czatach i ratowali się ucieczką. Za uciekającymi bandytami wyskoczył oknem (na parterze) ksiądz, alarmując na drodze mieszkańców. Jednocześnie zakrzyknął zaczął bić w dzwony, mieszkańcy zaś w dzwonnicy alarmowe używane w razie pożaru. Chcąc udaremnić pościg, bandyci znowu dali kilka strzałów w stronę księdza, lecz chybili, proboszcz zaś zaprzestał pościgu. Ludność uzbójona w kłonicie, widły i t. p., zarządziła pogoń. Wkrótce do pościgu przyłączyła się policja. W wyniku jeden ze ścigających mieszkańców został ciężko ranny, kilku zaś — lżej. Pościg trwał. Istnieje przypuszczenie, że są to członkowie tej samej szajki bandyckiej —

kktóra dnia 12 b. m. dokonała rozbicia kasy ogniotrwałej w Spółdzielni Mleczarskiej w Sterdyni (pow. Sokołowski), rabując 5.000 zł. W czasie pościgu jeden z bandytów został zabity, drugi ranny, pozostali zaś zbiegli, przyczem zginął komendant posterunku pol. w Korczewie, przod. Stanisław Sińczuk.

K OBIADY K
R MIĘSNE I JARSKIE obfite i smaczne R
K po 55 gr. K
R zsiadłe mleko z kartoflami 25 gr. R
I ZIELNA 4 od 12 do 20 I

Co usłyszymy w Radjo?

Środa, dnia 31 lipca 1935 r.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”, 6.33 Pobudka do gimnastyki, 6.36 Gimnastyka, 6.50 Muzyka (płyty), W przerywie o godz. 7.20 Dziennik poranny oraz Pogad. sport. — 8.25 Program na dz. bież. 8.25 — 8.30 Wskazówki praktyczne, 11.57 Sygnał czasu, 12.00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, 12.03 Wiadom. meteorol., 12.05 Dziennik połudn., 12.15 „Dla naszych letników i uzdrowisk”, 13.00 Chwilka dla kobiet, 13.05 Charpentier: Wrażenia z Włoch — wyk. ork. symf. pod dyr. kompozytora (płyty), 15.15 Przegl. gieldowy, 15.25 Wiad. o eksporcie polskim, 15.30 Mała ork. P. R. dyr. Z. Górzyskiego, 16.00 Pogadanka dla kobiet p. t. „Młodzież na wakacjach” — wygl. p. M. Niklewiczowa, 16.15 Koncert z udziałem T. Szalapina (płyty), 16.50 Codzienny odcinek prozy: „Dziewczę z kabaretu” — humoreska A. Czechowa, 17.00 Koncert kameralny w wyk. Warszawy. Kwartetu smyczek, 17.20 Koncert ork. kameralnej z Krakowa, 18.00 Wesoły skecz z Krakowa, 18.15 „Cała Polska śpiewa”, 18.40 „Życie kult. i art. stolicy”, 18.45 Muzyka salon, 19.05 Program na dz. nast., 19.15 Koncert reklamowy, 19.30 Lekkie piosenki i duety w wyk. J. Godlewskiej i A. Boguckiego, 19.50 „Świat się śmieje” przegładu moru zagranicznego, 20.00 „Poznajmy przepis finansowo-rolny”, 20.10 Muzyka taneczna z płyt, 20.45 Dziennik, 20.55 „Obrazki z życia dawniej i współczesnej Polski, 21.00 Koncert Chopinowski w wyk. M. Wikłomskiej, 21.30 Ze wspomnień o Piłsudskim, 21.40 Koncert polskich pieśni ludowych, 22.00 Wiad. sport. ogóln., 22.06 Wiad. sport. lokalne, 22.10 — 23.30 Mała ork. P. R. W przerywie o godz. 23.00 — 23.05 Wiad. meteorologiczne dla komunik. lotniczej.

Co słycać w Warszawie?

KONGRES MIĘDZYNARODOWEJ PRASY TECHNICZNEJ W WARSZAWIE.

W okresie od 16—21 września r. b. odbędzie się w Warszawie ósmy kongres federacji międzynarodowej prasy technicznej. Będzie to jednocześnie obchód 10-lecia istnienia tej federacji.

CAŁONOCNE PRZYJMOWANIE PRZEKAZÓW TELEGRAFICZNYCH.

Urząd Telegraficzny przy ulicy Nowogrodzkiej stosuje całonocne przyjmowanie przekazów pieniężnych w drodze telegraficznej. Całonocna służba w dziale przekazów, nie będzie przerywana nawet w niedzielę i dnie świąteczne.

TRAGICZNA ŚMIERĆ CHOREJ W SZPITALU.

W szpitalu na Czystem przebywała od 4-ch tygodni 16-letnia Chaj Goldienizanka, (Nalewki 16), która została poparzona rosolem. Wczoraj, w czasie kąpeli G. dostała nagłe ataku sercowego, wskutek czego pogryzła się w wodzie i utonąła. Gdy po chwili weszła posługaczka, wydobyla chorą z wody, alarmując personel lekarski. G. przeniesiono na salę operacyjną i stosowano różne zabiegi ratownicze. Niestety G. nie zdołała już przywrócić do życia. O wypadku zarząd szpitala zawiadomił prokuratora, który polecił zwłoki przewieźć do prosektorjum.

Z BRAKU PRACY.

20-letnia Zofia Chudzińska, bez pracy (Białystok), nocy ub. otruła się jodyną przy zbiegu ul. Szpitalnej i Zgoda. Policjant przeprowadził desperatkę do X komis. Tam lekarz, po udzieleniu pomocy, przewiózł Chudzińską do domu na clegowego (Leszno 93). Przynajmniej targnięcia się na życie — brak pracy.

LETNI SEZON DAJE SIĘ WE ZNAKI KINEMATOGRAFOM.

W r. b. spadek frekwencji w miesiącach letnich w kinematografach stołecznych daje się szczególnie odczuć. Większe kina w srodmięściu zanotowały w porównaniu z r. ub. spadek wpływów w ciągu m. lipca blisko o 10%.

16 osób rannych

w katastrofie autobusowej pod Warszawą

Wczoraj około godz. 7 rano na szosie Warszawa — Włochy, w pobliżu wsi Żałuski, wydarzyła się katastrofa autobusowa.

Autobus firmy Wertheim, prowadzony przez szofera Jana Matyjąka (Królewska 9) zarzucił na mokrym asfalcie. Autobus uderzył w

stłup, zламаł go i stoczył się do rowu, gdzie się przewrócił.

Wskutek zderzenia i upadku autobusu 16 pasażerów, jadących tym samochodem odniosło liczne obrażenia. 3 osoby ciężko ranne — przewieziono do szpitala do Warszawy.

Smierć drugiej ofiary wybuchu gazu

Nocy ub. w szpitalu zmarła 22-letnia Anna Manowska (Syreny 5), ekspedientka. Jak wiadomo M. padła ofiarą wybuchu gazu i pożaru, ja-

ki miał miejsce dn. 25 b. m. w magazynie starożytności Marji Orłowskiej (Jasna 16).

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Człowiek, który sprzedał głowę”.

APOLLO: „Bengali”.

ATLANTIC: „Droga bez powrotu”.

AMOR: „Powódź” oraz „I coś dał szary człowiek”.

ACRON: „Kabirja” i „Pat i Patachon”.

AS: „Karioka” i „Miljon na ulicy”.

ANTINEA: „Legion śmierci” i „W pogoni za księżycem”.

COLOSSEUM: „Władca milionów” i rewja.

COLOSSEUM (MALE): „Jego ekscelecja subjekt” i „Pionierzy z Teksasu”.

CORSO: „Kuszenie szatana” i rewja.

CAPITOL: „Mord w Trinidad”.

CASINO: „Niedokończona symfonia”.

CZARY: „Pieśń kozaka” i „Na tropie”.

FAMA: „Kryjówka szczęścia”.

FILHARMONJA: „Sprzedany głos”.

FORUM: „Zemsta p. X” i „Dama i bokser”.

FLORIDA: „Mata Hari” i „Frankenstein”.

HOLLYWOOD: „Tajemnicza dama” z Rod la Roque.

HELJOS: „Viva Villa” i Zakochany zegarmistrz”.

KOMETA: „Czerwona dama” i rewja.

Kino-Teatr **KOMETA**

Chłodna 49, tel. 6.48-51

Pocz. 4, 6, 8, 10

Barbara Stanwyck jako

„CZERWONA DAMA”

Dramat kobiety, której największą namiętnością była hazardowa gra.

NA SCENIE REWJA

MAJESTIC: „Vanessa”.

majestic p. 6, 8, 10

R. MONTGOMERY i HELEN HAVES w wspaniałym arcydz.

VANESSA

Pr. Metro Goldwyn Mayer 35/36

które osiągnęły w Londynie rekordową cyfrę 200 przedstawień przy stałe wypełnionej widowni.

Co grają w teatrach?

TEATR WIELKI: Dziś i codziennie „Hrabia Luxemburg”.

W próbach słynne widowisko muzyczne „Rose Marie” Frimmla w przekł. L. Brodzińskiego.

TEATR NARODOWY: Dziś wesoła komedia S. Hicksa i A. Dukesa „Stare wino”.

TEATR POLSKI: Gra dziś dramat z życia lekarskiego „Ludzie w bieli” amerykańskiego autora Sidneya Kingsleya.

TEATR LETNI: dziś i jutro dwa ostatnie przedstawienia farsy muzycznej „Ty to ja”.

W piątek przedstawienie zawieszono z powodu próby generalnej.

Od soboty 3 sierpnia komedia muzyczna „Szczęśliwy pech” Juliusza

Berstla, muzyka Roberta Katschera, w opracowaniu Marjana Homara, w reżyserji i inscenizacji Al. Węgielki, w dekoracjach i kostjumach Z. Węgielkowej z Romanówną i Bodo w rolach głównych.

TEATR KAMERALNY. Dziś komedia Wł. Fodora „Mysz kościelna”.

TEATR „CYRULIK WARSZAWSKI”. Dnia 1 sierpnia przy ul. Kredytowej 14 otwiera swe pułwoje „Cyrulik Warszawski” — kabaret literacki, pod kierunkiem Fr. Jarczyńskiego.

TEATR NA KREDYTOWEJ. Codziennie „Typ A”.

TEATR „WIELKA REWJA” (Karowa 18). Dziś operetka Abrahama „Przygoda w Grand-Hotelu”.